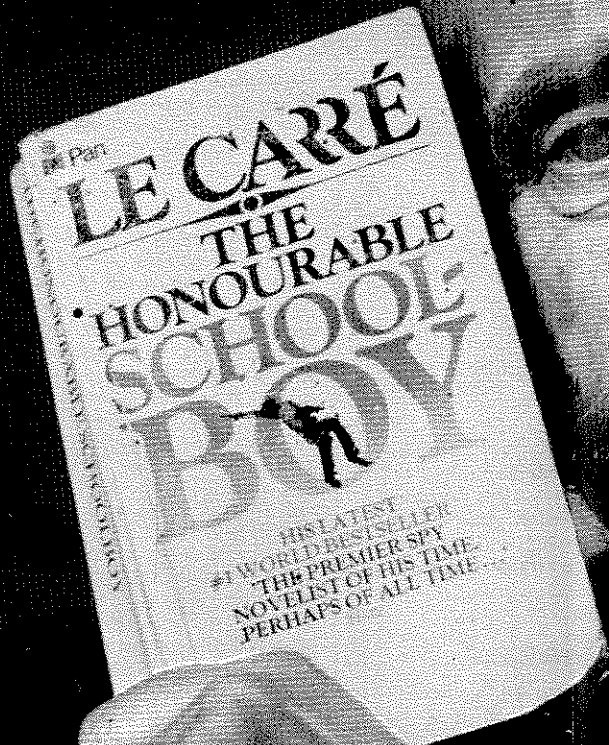

Ed van der Elsen gefotografeerd in zijn galerie

De 543 pagina's van "The Honourable Schoolboy" heb ik vijfmaal gelezen. Wat een geweldig, voorbeeldig anti-communisme!

Ed van der ELSEN

Steye Raviez

THRILLERS & DETECTIVES

Onafhankelijk tijdschrift voor misdaadlectuur onder redactie van Theo Capel. Verschijnt 5 maal per jaar.

Redactie en Administratie p/a Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX AMSTERDAM. 5e jaargang, nummer 1, januari 1985. prijs 3,75

**Een misdaadkoninkrijk
voor een paard**

**Hoe Dick Francis
alle hindernissen
neemt**

Ed van der Elsen
op blz. 24

THEO CAPEL

WEGGEGOOID GELD

NETERLANDSE
THRILLERS

Omslagverhalen

Uitgeverij Veen is erin geslaagd een pocketreeks van thrillers op te zetten met een geheel eigen gezicht. Het pleit voor de uitgeverij dat ze zich nu eens niets hebben aangetrokken van andere uitgaven in dit genre en een eigenwijs, misschien zelfs wel een zelfverzekerd vormgevingsbeleid hebben gevoerd. Alhoewel, toen ze deze thrillers voor het eerst uitbrachten waren ze mij juist te zelfverzekerd. Ze gebruikten toen foto's van een afschuwelijke fantasieloosheid, met een belettering die zeer amateuristisch aardeed. Vooral de dwingende noodzaak om op iedere omslag een Polaroidklokje te laten terugkeren, was een onmogelijke poging een seriekarakter aan de boeken mee te geven. Daar kan ik uit eigen ervaring (Klein verdriet van Theo Capel) over meepraten. Maar gelukkig zijn deze heruitgaven van een behoorlijk artistiek niveau. Het gaat niet om met bloed bespatte lijken, blikkerende stiletto's of goed geoliede revolvers, maar om mooie, eenvoudig gestileerde potlood- of krijttekeningen. De afbeeldingen, zoals een brandkast half onder het zand of een geknakte sleutel doen de nieuwsgierigheid naar de inhoud zeker prikkelen. Voorlopig gaat het om vijf titels (Bert Hiddema:

Zwart geld, Hans Aeber: Wie zwijgt stemt toe, Felix Thijssen: Jachtschade, Jacques Post: Stille waters en Theo Capel: Weggegooid geld).

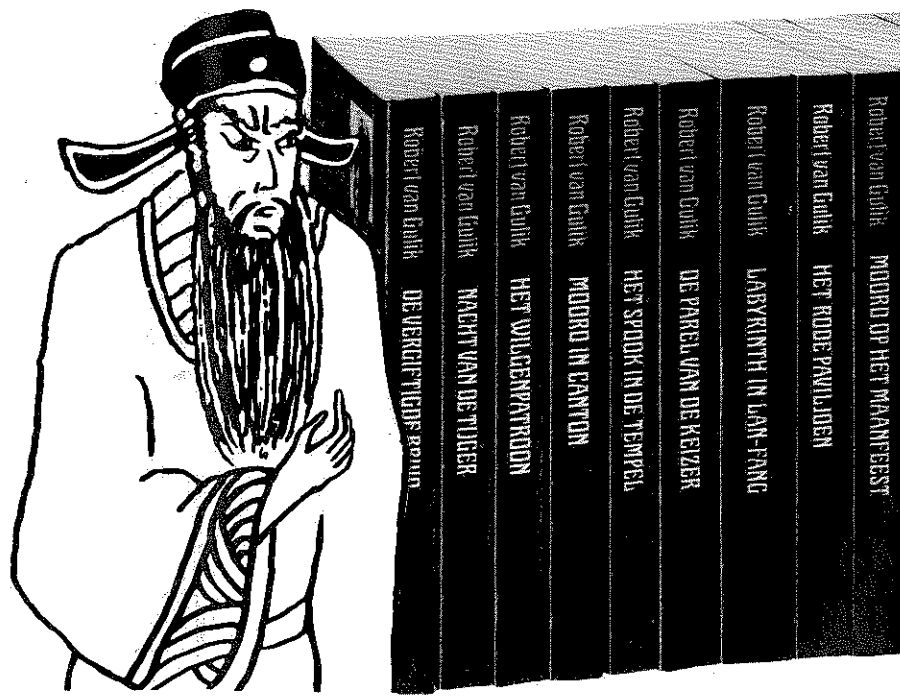
René Boin is de schepper van deze kleine kunstwerkjes en het verbaast mij niet dat hij zich behalve met gebonden ook met vrije grafiek bezighoudt. De belettering heeft hij vrij rustig gehouden en is goed leesbaar omdat illustratie en tekst gescheiden zijn. De ondergrond bestaat uit 10% grijs, een goede keus die de tekeningen nog eens extra accentueert. Minder te spreken ben ik over het speciaal voor de serie vervaardigde vignet dat is samengesteld uit de zelfde robuuste schreefletter die voor de titel is gebruikt. Het blinkt niet uit door vindingrijkheid, maar gelukkig is het vignet ook geen storend deel van het omslag geworden. Aan de achterzijde van de boekjes is ook gedacht. De tekeningen zijn in verkleinde vorm herhaald, samen met een korte inhoudsopgave in een typografisch mooi aansluitend blok tekst.

De boekjes heb ik tussen mijn bagage gestopt voor een reis naar het verre Tanzania. Ik hoef me dit keer niet te schamen als de uiterst nieuwsgierige douane van dat land de meegebrachte lectuur op verwerpelijkheid controleert.

Steye Raviez

"Een geleerde heer wordt onaangenaam verrast; een geheime gang verschaft de sleutel tot het mysterie."

Rechter Tie. In totaal schreef Robert van Gulik 18 boeken waarin deze onnavolgbare chinese speurder centraal staat. Alle 18 delen - voorzien van een inleiding van Janwillem van de Wetering - zijn weer verkrijgbaar bij uw boekhandel. Per stuk f15,90.

Elsevier

Hollandse Nieuwe

Politieke potsen

Eind 1982 verschenen bij Elsevier twee Nederlandse thrillers geschreven door roemruchte rechtse journalisten: doctor F.A. Hoogendijks *In het holst van Hilversum* en 'doctorandus' Charl Schwieter's *Moord op de informateur*. Beide boeken werden door kritiek eensgezind neergesabeld en de twee auteurs verging het sindsdien ook in hun professionele carrière niet erg voorspoedig. Afgelopen najaar probeerde dezelfde uitgever het opnieuw met een 'actuele politieke thriller,' deze keer ten overvloede gepresenteerd als 'sleutelgatroman.'

De Haagse connectie (Elsevier, 16,50) draagt als auteursnaam Paul van Dam, waarachter zich volgens het bijgevoegde publiciteitsmateriaal een 'algemeen erkend, geliefd, gehaat, geprezen en verguisd politiek analyticus' verschuilt.

In Haagse kringen werd als vaststaand aangenomen dat Schwieter dit werkje op zijn geweten had. Ikzelf dacht al lezend eerder aan Hoogendijk, vanwege de hijgerige impressies van het jet set-bestaan onzer betere kringen, en vanwege de verwerking van het Zuidafrikaanse Muldergate-schandaal in de intrige. (Hoogendijk zelf heeft ooit nog eens vele tienduizenden guldens van het redactiebudget van Elseviers Magazine weggesmeten aan waardevolle onthullingen van de Zuidafrikaanse intrigant Eschel Rhoddiem en Hoogendijks *sidekick* John H. Worries is als 'J.H.W.' de eerste van een rij initialen die voorin het boek worden bedankt voor hun 'medewerking en/of inspiratie.')

In de Haagse Post van 5/1/85 leek aan alle speculaties een eind te worden gemaakt. Dieudonné ten Berge, echtgenote van Charl Schwieter en voormalig lid van de geldzuchtige clan rond Hoogendijk, verklaarde dat zij *De Haagse connectie* in zes weken geschreven heeft. Waarom dan dat pseudoniem? De schrijfster in HP: 'Altijd als ik iets schrijf, wordt er weer gezegd: O, dat zal haar man wel geschreven hebben.'

Toevallig kan deze recensent uit eigen waarneming bevestigen dat het inderdaad meermalen is voorgekomen dat Schwieter eigen pennenvruchten onder de naam van zijn echtgenote ter verkoop aanbood. We zijn dus nog niet veel verder gekomen met het pseudoniem.

De meest plausibele theorie lijkt me, dat het hier een co-productie van mevrouw Ten Berge met Schwieter of Hoogendijk, of met beide politieke brokkenpiloten samen, betreft. Dat zou ook een verklaring kunnen zijn voor de vreemde slordigheid waarmee op pagina 1 wordt gesproken over PvdA-leider den Uyl, terwijl verderop in het boek zonder enige toelichting plotseling Marcel van Dam oppositieleider blijkt te zijn. En belangrijk is het allemaal niet, want deze variant op de RSV-en OGEM-affaires is net zo'n oninteressant stukje maakwerk als de eerdere

Theo Jokes: schrijver van geslachtsrijpe, maar iets te jonge trillers

pogingen van Schwieter en Hoogendijk. Het boekje lijkt me slechts de moeite waard voor lezers die niet in de lach schiet.

In dit nummer

Alle genres zijn in dit eerste nummer van de vijfde jaargang vertegenwoordigd. Klassieke puzzeldetectives, privé-detectives, avonturenromans, spionage en ook een enkel eng boek.

De dollar blijft maar stijgen, maar de importeurs houden hun kiezen nog steeds stevig op elkaar en blijven tegen de oude prijzen leveren. Dick Francis zou hun flinkheid bewonderen nooit ophouden altijd doorgaan is zijn advies. Een profiel van een successchrijver. De eerste aflevering van een reeks vraaggesprekken met Nederlandse misdaadschrijvers gaat (uiteraard) over Joop van den Broek. Hij heeft vele redenen om zich met thrillers bezig te houden.

Jake Hunt trekt weer flink van leer en een kort verhaal om van in de war te raken.

We zijn op jacht naar de 1000ste abonnee. Wie slaagt erin hem of haar uit zijn schuilplaats te verjagen? Als lokaas heeft een deel van de abonnees een tweede exemplaar van *Thrillers & Detectives* gekregen. Leg dit op een strategische plek (brievenbus van burens?) neer.

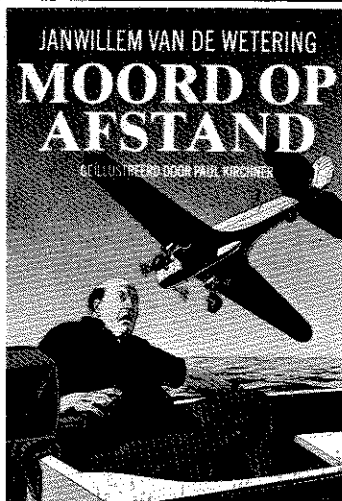
ten als ze TROS-verslaggever Marcel Bruyns omschreven zien als 'een nette, betrouwbare vent.' - en die het omgekeerd een onbetaalbare grap vinden dat de Amsterdamse sexclub 'Tam Tum' voor 50 procent het eigendom blijkt te zijn van het 'Verbond van Nederlandse Vakbewegingen.' (BV)

In *Misdaadomnibus* (Loeb, 25,-) zijn drie detectives van het VVD-Tweede Kamerlid Joekes gebundeld. Het zijn aardige, goed geschreven verhalen, waarin de lezer vaak een kijkje in de politieke keuken wordt gegeven. Joekes observeert goed en zijn figuren maken over het algemeen een authentieke indruk. Het is jammer dat in contrast hiermee zijn intriges nogal onwaarschijnlijk zijn (maar dat zei men over de RSV-affaire ook). Hoofdpersonen in de verhalen zijn de uiterst intelligente griffier van de Tweede Kamer, mr. Elisabeth Brederode en de evenmin op zijn achterhoofd gevallen hoofdinspecteur van politie Con Hendrix. Deze twee liggen elkaar aanvankelijk niet erg, maar ze groeien langzaam naar elkaar toe en na enige tijd begint de romantiek in de lucht te hangen.

In *Moord in de Ridderzaal* stort een zware smeedijzeren lichtkroon naar beneden, vlak voordat de Troonrede zal worden uitgesproken. Enkele Kamerleden komen hierdoor om het leven. Elisabeth en Con worden met het onderzoek belast en het wordt al snel duidelijk dat er van boos opzet sprake is. Haat en afgunst liggen in politiek Den Haag voor het opscheppen dus aan verdachten is er geen gebrek.

Moord op de Horst heeft het karakter van een familieroman die in de betere kringen speelt. Pas over de helft van het boek wordt duidelijk dat we eigenlijk met een misdaadverhaal te maken hebben, want dan vindt de moord plaats op de steenrijke oma die de familie met ijzere hand regeert. Con Hendrix krijgt de zaak te behandelen en tot zijn verrassing ontmoet hij Elisabeth wier hulp door de familie is ingeroepen. Samen gaan ze aan de slag om uit de erfgenamen en personeelsleden de dader tevoorschijn te toveren. Het verhaal heeft een erotisch tintje doordat de ik-figuur, een lid van de familie, een warme belangstelling heeft voor weliswaar geslachtsrijpe, maar toch nog zeer jonge meisjes.

Moord aan het Voorhout leidt eveneens aan het euvel dat het verhaal heel traag op gang komt. Het verhaal is al voor tweedede voorbij als Con en Elisabeth vanachter de coulissen vandaan komen om met het speurwerk te beginnen. Een pas ontdekt historisch document onthult een van Neerlands volkshelden, burgemeester van der Werff van Leiden tijdens het beleg in de 80-jarige oorlog, als een ordinaire duitendief. Een van zijn nazaten is bezig een politieke partij op te richten, zodat de onthullingen voor hem op een ongunstig moment komen. De politieke beroering mondt uit in moord. Een aardig gegeven dat jammer genoeg wat verwarrend is uitgewerkt. (Hko)

Janwillem van de Wetering en Paul Kirchner
Moord op afstand

Een nieuwe combinatie: Janwillem van de Wetering, beroemd Nederlands detectiveschrijver en Paul Kirchner, befaamd Amerikaans tekenaar, beiden gespecialiseerd in bizarre verschrikking, hebben samen *Moord op afstand* gemaakt, een boek dat te vergelijken is met onze succesvolle uitgave *Creepshow* van Stephen King. In *Moord op afstand* vertelt Janwillem van de Wetering het verhaal van een hebzuchtige man die probeert de natuur te vernietigen om de dollarstroom te vergroten. De gemeenschap verdedigt zich hiertegen, de sheriff schiet en een staatsdetective denkt. Een mooie mevrouw kleedt zich uit en een verongelukte Hells Angel grijnst. Dit soms huiveringwekkende, vaak erotisch en altijd spannende verhaal, dat een goede kijk geeft op de calvinistische samenleving van de Amerikaanse oostkust is prachtig in beeld gebracht door tekenaar Paul Kirchner.

Gebonden, groot formaat, 140 pag. f 25,—

Juanita van de Wetering
Alles wat lekker is

De schrijfster werd als Juanita Striasny de Lopes Cardoza in Bogotá, Colombia geboren. Zij beleefde een niet geheel zorgeloze jeugd die werd beheerst door de exotische sfeer van haar land waar zij geheel in opging. In dit spannende boek beschrijft Juanita haar belevenissen in Colombia tot aan haar huwelijk op zeventienjarige leeftijd met de Nederlandse schrijver Janwillem van de Wetering. Cynische fantasieën vermengen zich wonderlijk met gruwelijke werkelijkheid als ze de contrasten van haar geboorteland beschrijft. Indiaanse goden assisteren het kindje Jezus en wijze natuurvrouwtjes helpen bij het openbreken van het onderbewuste. Een van de hoofdpersonen in dit boek is Maria, de kokkin van Juanita's ouders die haar de kunst van het koken bijbracht. Koken zou voor haar een passie worden en blijven, vandaar dat bijna ieder hoofdstuk van dit bijzondere boek vergezeld wordt door de *oorspronkelijke* recepten die haar leven verrijkt.

Paperback, 190 pag. f 24,50

WL
Willemsparkweg 142
Amsterdam
Tel. 020-641378

Een normale man

In *Moord in het crisiscentrum* van Ad van Straeten (Sijthoff, 19,50) komt een nymfomane lelijk aan haar eind in een crisiscentrum. De vader van de overledene geeft privédetective en 'ooit politiemann' Sax opdracht haar dood te onderzoeken. In dit verhaal dat ogenschijnlijk in de grote stad Amsterdam lijkt te spelen, zonder dat dit verder duidelijk wordt, neemt Sax het al in de eerste pagina's na een blik van verstandhouding op voor een door een sharmabaas gediscrimineerde 'flikker' met een roze driehoek op zijn jas. Al snel is hij echter als een gewone, heterosexuele man ontmaskerd wanneer hij zich als patiënt laat opnemen in het verdachte centrum. Terwijl Sax meer dan de moord oplost, de Avenue en De Telegraaf op de salontafel liggen en Mies op de buis is, wordt nog even melding gemaakt van krakers met ijskasten op het dak, een zowaar in leer gehulde punker, een deur intrappende

De Antwerpse defenestratie

rocker, een feministe die de speurneus voor sexist uitmaakt, de luie, naar de VUT verlangende Hermandad en een geitgesokte hulpverlener. De intrige zelf is gelukkig *niet* iets verrassender. (RK) De Belgische schrijver Jef Geeraerts heeft zich na zijn literaire werk op het misdaadgenre toegelegd. *De trap* (Elsevier, 24,90) is al weer zijn vijfde misdaadroman. Het is een knap, realistisch verhaal waarin de politieprocedures nauwkeurig worden beschreven zonder dat het storend werkt. Een 58-jarige alleenstaande vrouw valt van de achtste verdieping van een flatgebouw te pletter. Een ongeval en zelfmoord kunnen al snel worden uitgesloten, maar het vinden van een motief voor moord blijkt een harde dobber. De filosofisch ingestelde commissaris Vincke en zijn bekwame assistent inspecteur Verstuyft, een rechtse krachtpatser, volgen met grote vasthoudendheid het ene dwaalspoor na het andere. Gelukkig houden zij aan hun inspanningen en paar leuke buitenlandse reisjes over. Geeraerts voert de lezer op weg naar de ontknoping uiteenlopende milieus binnen. Het verdient overigens aanbeveling het Franse woordenboek bij de hand te houden, want het boek wemelt van aan het Frans ontleende woorden, zoals defenestratie, waarmee de meeste Nederlanders niet erg vertrouwd zullen zijn. (HKo)

Staf Schoeters wordt misschien wel een waardig opvolger van Jef Geeraerts, zij het dat hij geen expliciete sexscènes beschrijft. *De draak achterna* (Bruna 19,90) speelt in het Antwerpse drugsmilieu en beschrijft vooral de avonturen van twee Belgische *undercoveragenten*. Het is jammer dat Schoeters teveel op twee

paarden heeft gewed. Hij maakt zowel een psychologisch portret van de agenten, een jonge hond en een moede, oude rot, als een internationaal opgezette avonturenroman. Die twee zaken bijten elkaar, waardoor het verhaal minder boeiend is dan zou kunnen en teveel verbrokkeld raakt. Chinezen, Belgische gangsters en Amerikaanse narcoticaagenten kruisen het pad van de Belgische wapenbroeders, waarvan de een ook nog een draak probeert te vangen. Schoeters heeft voor bijna dezelfde titel gekozen als Arie Visser een klein jaar geleden voor dien boek over de drugswereld. Vechten met de draak is een gevaarlijke gewoonte. (TC)

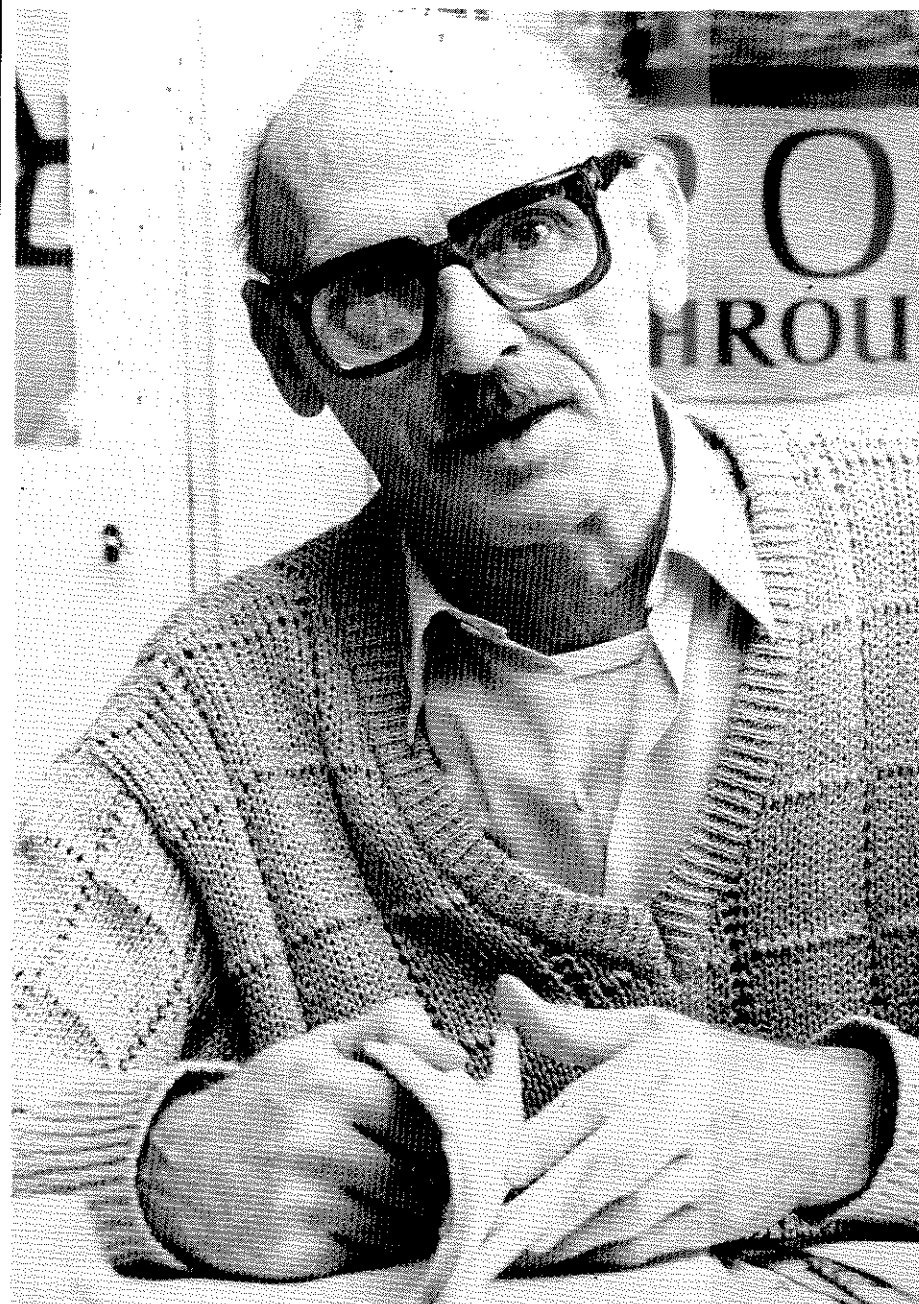
Een aantal personen hebben in *Apeliefde* van John Vermeulen (Bruna, 19,90) dezelfde droom: de eigenaar van een farmaceutisch bedrijf zal binnen twee maanden vermoord worden. Zijn vrouw, die dit soort zaken serieus neemt roept de hulp in van de EGD (de Europese Geheime Dienst) in de persoon van Ansen Wagner en zijn vriendin om er zeker van te kunnen zijn dat de droom een droom blijft. Er blijken nogal wat gegadigden te zijn voor de rol van moordenaar: de woedende gebruikers van een geneesmiddel met een fatale bijwerking, een myterieuze ambtenaar, de nabestaanden van een proefpersoon en niet te vergeten de vrouw die de EGD inschakelde zelf. De aanduiding 'Beterback' (De Beter-Gebonden Paperback slaat gelukkig niet enkel op het bindwerk: Vermeulen heeft ook voor een onderhoudend binnenwerk gezorgd in deze, landsgrenzen ontkennende, thriller. (RK)

Gezelligjes

Jan Willem van de Wetering is geen schrijver van wie je zo maar eens een boek moet lezen. De kans dat je van *De Ratelrat* (Bruna, 22,90) je rotschrikt is erg groot. Het trouwe publiek van de auteur zal juist instemmend knikken als ze dit tiende avontuur van Grijpstra en de Gier in handen krijgen. Alles is weer als vanouds: de intrige is flinterdun, de opsporingstechnieken bestaan uit doelloos heen en weer keutelen en verder is alles vooral gezelligjes, zelfs als er de meest gruwelijke dingen gebeuren. Nu schijnt het feit dat de auteur het Zen-Boeddhisme bedrijft een hoop te kunnen verklaren, maar ik krijg al gauw een landerig gevoel van al dat inzicht en doorzicht. Af en toe gebeuren er ook leuke dingen in het verhaal, zoals de zelfstudie Fries van de Gier en het geflirt met mooie collega Sjaan. Ach, laat de commissaris maar schuifelen zullen de liefhebbers nu denken. (TC)

Een hardwerkende vakman

Joop van den Broek: voormalig verderfelijk sensatiezoeker

Vraaggesprek met Joop van den Broek

Joop van den Broek is de nestor van de Nederlandse misdaadliteratuur. Reeds in 1953 verscheen zijn eerste thriller *Parels voor Nadra*. Het boek was gebaseerd op een waar gebeurd verhaal over pandhuizen in Nederlands-Indië die door de Jappen tijdens de Tweede Wereldoorlog waren geplunderd.

Met het manuscript van deze thriller won Van den Broek een door uitgeverij Bruna uitgeschreven prijsvraag. Het boek was de eerste harde Nederlandse misdaadroman waarin geweld en erotiek openlijk werden

beschreven. Hoofdpersoon, de foto-journalist Lex van der Tuyn Walema deed zijn intrede in de misdaadliteratuur. 'Tijdens mijn verblijf in Indonesië (verslaggever tijdens de politionele acties) las ik stapels Amerikaanse pockets', aldus Van den Broek. 'Ik wist dus niet beter en dacht dat het zo moest...'

De bekroning van het boek was in het Nederland van 1953 een vooruitstrevende daad. Lang niet iedereen was het met de jury eens. Toendertijd karakteriseerde het weekblad Vrij Nederland de schrijver als

'een verderfelijk sensatiezoeker'.

Met deze prijsvraag hoopte uitgever Abs Bruna een opvolger voor Havank te vinden. Joop van den Broek ontving van de uitgever de volgende succesformule: één held, één soort titel en twee boeken per jaar.

Aan zijn (anti-) held Lex van der Tuyn-Walema bleef de schrijver trouw. Ook hield de auteur zich aan de tweede raadgeving, in iedere titel zit een buitenlandse plaatsnaam verwerkt. Aan twee boeken per jaar kwam Van den Broek niet toe. Daarin kwam verandering toen hij onder het pseudoniem *Jan van Gent* politieromans ging publiceren. *Inspecteur Sluiter* was de hoofdpersoon van deze boeken waarvan er zeven verschenen. 'En daarbij zijn erbij met voortreffelijke plots', zo oordeelde Rinus Ferdinandusse.

In de tweede helft van de jaren '50 verschenen er negen boeken van zijn hand. Daarna stokte de produktie en, op een opleving in 1971 na, publiceert Van den Broek pas weer serieus sinds 1980. Toen verscheen *Heimwee naar Indië* waarin de vroegere held en de eensoortige titel weer tevoorschijn kwamen. In vergelijking met zijn vorige boeken verschoof de nadruk van de lokatie naar de intrige. Lex van der Tuyn-Walema 'ontdekt niet meer, maar weet'.

Met de boeken *Afrekening in Paramaribo* (1981) en de *De gouden strop* (1982) bereikte de auteur een voorlopig hoogtepunt. Vrij Nederlands detective en thriller gids waardeerde de boeken met vier sterren, wat voor Nederlandse begrippen ongeëvenaard hoog is.

Die waardering is een uiting van het vakmanschap van de schrijver. Vakmanschap dat volgens Van den Broek nogal eens ontbreekt bij critici en schrijvers van het genre.

'Kijk', zegt Joop van den Broek, 'er zijn een aantal redenen waarom ik dit soort boeken schrijf. Ten eerste omdat mijn boeken voor Nederlandse begrippen goed verkocht worden. (lacht) Ten tweede is schrijven mijn vak. Over moeilijkheden bij het schrijven moet je dus niet klagen. Dat is onzin. Dan had je stratenmaker moeten worden, denk ik dan.'

Ten derde schrijf ik als journalist het hele jaar over de sores van anderen. Nu heb ik eindelijk de kans mijn eigen problemen te bedenken. Dat is het startpunt van ieder verhaal. Je maakt voor jezelf duidelijk wat je ongeveer wilt gaan zeggen. Dat is dan de grote lijn. Je beslist welke personages je tot een bepaalde actie laat overgaan. Zo'n startpunt is noodzakelijk omdat in dit genre de technische structuur zo verdomd belangrijk is.

Een verdere invulling van het verhaal komt later. Dat kan dan wel betekenen dat sommige karakters iets anders worden dan je zou willen. Dat is zowel lastig als

spannend. Maar omdat het idee vaststaat loop je niet meer vast. Het is daarom jammer dat de meeste schrijvers niet nadenken over de techniek van het verhaal. Zelf ben ik één keer min of meer echt vastgelopen. Dat was in **Parijs is ver** (1966). Maar je hebt wel vaker het gevoel klem te zitten en dan zie je op dat moment geen kans een goede oplossing te bedenken. Als je dan de volgende dag wakker wordt heb je, in je slaap, toch een oplossing gevonden. Patricia Highsmith beschreef het zelfde fenomeen in *Plotting and writing suspense fiction*.

Het thema van al mijn boeken is de misbruik van macht. Van groot belang daarbij is de rol van de vrouw, hetzij als slet, hetzij als madonna. De man weet namelijk nooit zeker waarom een vrouw iets doet. Een mannelijk hoofdpersoon is dus al het begin van een probleem. Dat mijn boeken zich in het buitenland afspelen, betekent niet dat ze niets met Nederland te maken hebben. Zo gaat **Steekspel in San Sebastian** (1956) over mensen die het ideaal van een onafhankelijk Baskenland misbruiken om er zelf beter van te worden. In feite gaat dat boek over al die mensen die aan het einde van de Tweede Wereldoorlog in het verzet gingen om er zelf beter van te worden. Voor de buitenlandse verhalen maakte ik

gebruik van het restant aan ervaringen waar je voor de krant niets aan hebt. Zo verwerkte ik in *Afrekening in Paramaribo* (1981), waar ik meer dan een jaar heb gewoond, mijn herinneringen aan Frans Guyana en de zangvogeltjes van het toenmalige Oranjeplein. In het zelfde boek droomt Lex van der Tuyn-Walema over een schietende Iraanse fanaticus. Ook dat is zo'n rest-ervaring. Mijn God, ja zeg... Een van de moeilijkste dingen bij het schrijven van een boek is de openingsregel. Deze zet de toon van het hele boek. In mijn geval is die eerste regel altijd een prelude op een actie. Het was niet toevallig dat een journalist de eerste was die dat door had. In mijn huidige boeken wordt die actie steeds verder ingedamd. In plaats van schieten en bloed wil ik een fijnere manier van pressie beschrijven. Mede daardoor worden mijn karakters steeds dieper. Dit alles probeer ik in een zo mooi mogelijk Nederlands op te schrijven. Zo schaars en sober mogelijk. Zonder echte schuldigen en onschuldigen, maar in gradaties van grijs. Dat maakt mijn boeken voor velen te intellectueel. Ik heb trouwens nog een vierde reden waarom ik dit soort boeken schrijf: gewoon omdat ik er lol in heb. Om die reden verschenen ook die inspecteur Sluiter-verhalen. Ik beschouwde ze als leuke puzzeltjes. Daarbij steunde ik op de ervaring die ik sinds 1945 als rechtbankverslagge-

ver had opgedaan. Daardoor weet je aardig wat van de technieken die de politie gebruikt. Trouwens, als je de juiste mensen kent kan je alle benodigde informatie zo krijgen'.

Maar ook door zich op andere vakgebieden te begeven heeft Joop van den Broek geprobeerd zijn vakmanschap te verbreden. Hierbij steunend op een raad die Simenon hem gaf. Van den Broek: 'Hij vertelde mij veel te moeten schrijven. Een timmerman, aldus Simenon, moet per jaar tien tafels maken. Dan zit er misschien één kunstwerk bij. Het zelfde geldt voor een schrijver. Het is een ambacht en je moet werken aan een behoorlijke produktie. Ik vond dat een zeer wijs verhaal'. Van den Broek zocht die produktie ook buiten het genre. Zo schreef hij voor de tekenstudio van Marten Toonder een strip. 'Daar heb ik qua vertelstructuur ontzettend veel van geleerd'. Maar ook was hij de auteur van een feuilleton in het damesweekblad Libelle. 'Op een goede dag werd ik opgebeld door iemand van Libelle', aldus de schrijver. 'Ik liet merken dat ik die opdracht niet zo zag zitten. Maar die man drong aan en vroeg me wat ik wilde verdienen. Ik noemde toen, om er vanaf te zijn, een voor mij ontzettend hoog bedrag. Tot mijn verbazing zei hij dat ik meteen kon beginnen. Ik heb later nog veel profijt van die serie gehad. De Nederlandse kolonie in het buitenland leest zulke bladen gretig. Voor de vrouwen van allerlei hoogwaardigheidsbekleders was ik een beroemdheid. Hahaha'. Ook werkte Joop van den Broek met het medium film. Samen met Kees Brusse maakte hij in 1962 **Kermis in de regen**, een bewerking van het zelfgeschreven, gelijknamige boek (1958). Plaats van handeling was Breda, de geboorteplaats van de auteur. 'Die film is niet geworden wat we ervan verwachtten'. Recentelijk werkte Van den Broek mee aan het script van de film **De schorpioen**. Daarover: 'De makers van die film zaten vast met het plot en vroegen mij dat te herschrijven. Dat heb ik gedaan want het waren aardige jongens en bovendien handelt het over een periode van Indonesië die ik zelf van zeer dichtbij heb meegemaakt. Alleen was het beter geweest als ze niet opnieuw het script hadden veranderd. Uiteindelijk klopt het plot weer niet'. Op dit moment werkt Van den Broek aan een nieuwe thriller waarin Lex van der Tuyn-Walema wederom de hoofdpersoon zal zijn. 'Mijn uitgever had graag gezien dat ik in 1984 met het nieuwe boek zou komen. Dat lukte niet. Maar in de verte komt dus wel iets'.

Rob van 't Wel

Werk van Buitenlanders

Het leven na WO III

De Amerikanen Whitley Strieber en James Kunetka hebben met **Warday en de reis erna** (Elsevier, 27,50) een merkwaardig, maar ook zeer interessant boek het licht doen schijnen. Ze beschrijven dat op 27 oktober 1988 een korte atoomoorlog Amerika en Rusland goeddeels verwoest. Ze overleven als schrijver beiden deze oorlog en gaan in 1993 een lange reis door het gebied van de Verenigde Staten maken om vast te leggen hoe het land (althans het deel ervan dat nog bewoonbaar is) en de bevolking (voor zover die nog in leven is) er dan bij staan. Ze doen dat niet in de vorm van een doorlopend verhaal. Hun boek bestaat uit een groot aantal vraaggesprekken met mensen in allerlei posities uit verschillende delen van Amerika. Ook zijn er 'rapporten' opgenomen die na 27 oktober 1988 door federale bureaus, militaire overheden, geneeskundige diensten, etc., zijn opgesteld. Deze wijze van vormgeving geeft een zekere - soms benauwendende - authenticiteit aan het boek, die waarschijnlijk op andere wijze niet zou zijn bereikt. Het nadeel is dat soms de draad van het verslag zoek lijkt te raken. Uiteraard leidt een verhaal als dit tot toekomstbeschrijvingen die niet allemaal even geloofwaardig aandoen, zoals het uiteenvallen van de Verenigde Staten in een stel losse zelfstandige delen, waarbij Californië dat geen last van de oorlog heeft gehad de doodstraf oplegt aan ieder die er binnen probeert te komen. Een dergelijke schets maakt het verhaal natuurlijk wel spannender. De schrijvers hebben echter ook vele zeer voor de hand liggende ontwikkelingen concreet beschreven, zoals de naweeën van een kernexplosie en de volledige ontregeling van het gehele maatschappelijke leven. Hoewel het boek als categorie moeilijk is te plaatsen en zeker geen typisch spannende thriller is, is het een bijzonder verhaal dat zeker de moeite van het lezen waard is. (WV)

De klassieken

Er zijn maar weinig boeken die zozeer model staan voor een heel genre als *The Maltese falcon* van Dashiell Hammett, dat (uiteraard) als **De Maltezer valk** opnieuw in het Nederlands is uitgebracht (Kaliberreeks, 12,50). Het is bovendien onmogelijk om het verhaal (al meer dan vijftig jaar oud, of jong zoals u wilt) te lezen zonder daarbij voortdurend het uitgestreken gezicht van Humphrey Bogart voor ogen te krijgen (en ondanks de Nederlandse tekst zijn nasale stem in de oren te horen.) Het feit dat Hammett ieder gebaar van zijn privé-detective Sam Spade minitueus beschrijft, helpt daarbij een handje. De overbekendheid en de wekkerende

vertoning op de teve van de film maken dat het verhaal niet los te zien van zijn status als klassieker. Het onttrekt zich zo aan de vergelijking met moderne boeken, maar dat is ook nergens voor nodig. *De Maltezer valk* blijft verplichte stof voor iedere (aspirant-) liefhebber en kenner. (GJT)

De avonturen van Dr. Thorndyke (W&L, 25,-) van R. Austin Freeman (1862-1943) bevat vijf korte verhalen en één roman. In deze orthodoxe deductieverhalen is dokter Thorndyke de speurder die wordt bijgestaan door Christopher Jervis, de verteller van de verhalen. De Engelman Freeman had zelf medicijnen gestudeerd en dokter Thorndyke is dan ook een echte wetenschapsman die uitblinkt in medische scherpzinnigheid. Bij het oplossen van de misdaden komt stevast zijn onderzoekskoffertje te voorschijn en gaat hij ter plekke aan de slag. De meest minuscule flinterjies geven hem aanwijzingen omtrent de dader, maar eerst moeten er altijd enkele onduidelijke, maar wetenschappelijk verantwoorde verichtingen gebeuren. Die worden begeleid door het onbegrip van Jervis, waarna de genialiteit van Thorndyke nog scherper uitkomt als hij zijn handelingen toelicht en de dader aanwijst.

Freeman schreef veel romans, maar die zijn duidelijk inferieur aan de korte verhalen. De in deze bundel opgenomen roman *De geheimzinnige patiënt* is daarvan een overtuigend voorbeeld. Thorndyke mag dan een echte klassieke misdaadschrijver zijn, maar ik kan het niet nalaten om Julian Symons te citeren die in zijn beschouwing 'Moord en Doodslag' zegt dat het lezen van een Freemanverhaal veel weg heeft van het kauwen op droog stro. Dat is dan heel netjes uitgedrukt. (CL)

Goede Duitsers

De enige goede Duitser van Ted Allbeury (Elsevier, 17,50) is een boek van dertien in een dozijn, waarin de schrijver drijvend op zijn routine het vereiste aantal pagina's heeft weten te vullen. Een Britse officier, David Mills, arresteert tijdens WO II kolonel Munsel van de Duitse contraspionage.

De beide mannen vatten sympathie op voor elkaar. Munsel blijkt eigenlijk een nobel mens te zijn die altijd al een afkeer van het Nationaal-Socialisme had. Mills verplicht hem aan zich door hem een zeer humane behandeling te geven. Dertig jaar later wordt Mills door de Britse Geheime Dienst opgetrommeld om te proberen van Munsel, die een zeer hoge functie bekleedt in het Westduitse regeringsapparaat, inlichtingen los te krijgen over Neo-Nazi's. Dat geeft veel geweld en uiteraard zijn de CIA en KGB er ook weer bij betrokken. Om het geheel nog smakelijker te maken

heeft de auteur Munsel een bloedmooie, nymfomane dochter gegeven, waarmee iedereen lekker zijn gang kan gaan. (HKO)

Stefan Gaiser is in **Door verraad achtervolgd** (Sijthoff, 28,75) een jonge schatrijke Duitse aristocraat, die een afkeer heeft van Hitler en het Nazisme (Vanwege zijn Engelse moeder uiteraard). Toch maakt hij een bliksemcarrière door in de SS, maar intussen wacht hij al weer zo'n tien jaar tot de Britse Geheime Dienst volgens plan contact met hem opneemt. De man die hem uiteindelijk benadert, werkt in werkelijkheid niet voor de Britten, maar voor de Rus en gebruikt de doorgespeelde informatie voor eigen doeleinden (Doodzonde natuurlijk en dat terwijl de Brits/Duitse SS-er het inmiddels tot vertrouweling van Hitler zelf heeft weten te brengen). Zodra Gaiser alles in de gaten krijgt en bovendien vermoedt dat de Russische spion verantwoordelijk is voor de dood van zijn vriendin, achtervolgt hij zijn vijand tot in de bunker van Hitler, terwijl Berlijn onder de voet wordt gelopen. Het is zonder meer een spannend verhaal, maar geen spionageroman, want de man die toch als zondagsspion is geboren blijkt voor zijn opdrachtgevers van nul en generlei waarde te zijn. (GJT)

Scheidslijn (De Fontein, 22,50) is een spionageroman van de Zweed Kjell-Olof Bornemark. Het gaat over de spion Verner Neuman, die veertig jaar lang gedwongen werd om in Zweden voor Oost-Duitsland te werken, Neuman is er uiteindelijk in geslaagd compromitterend materiaal tegen het Oost-Duitse staatshoofd te verzamelen, waarmee hij zich probeert vrij te kopen. Dit wordt hem echter niet in dank afgenomen en Oost-Duitsland stuurt een terroriste die de opdracht heeft hem te elimineren. Ondanks het niet onaardige gegeven bevat het verhaal weinig actie, een minimum aan dialogen en des te meer beschrijvingen van gedachtengangen en motieven van de hoofdpersonen, die nogal clichématig zijn. Daardoor wordt het geheel tamelijk statisch, waar pas tegen het eind wat verandering in komt. Daarnaast bevordert het gebrek aan humor de leesbaarheid niet.

Hoewel ik niet durf te beweren dat deze schrijver geen kwaliteiten bezit, zal hij zich toch wat vrijer op papier moeten bewegen alvorens ik zijn werk kan aanbevelen. (CL)

Zuipende Russen

In **Onder water** laat Edward Tropol, dit keer in zijn eentje, opnieuw zien dat in Rusland alle beestjes gelijk zijn, maar sommige meer gelijk (Veen 28,50). Dat is in de praktijk kolossaal meer, zo veel zelfs dat Andropov, die nog even hoofd van de KGB is, rustig een relatie kan aangaan met een Amerikaanse filmster die zogenaamd als vrouw van een tandarts naar

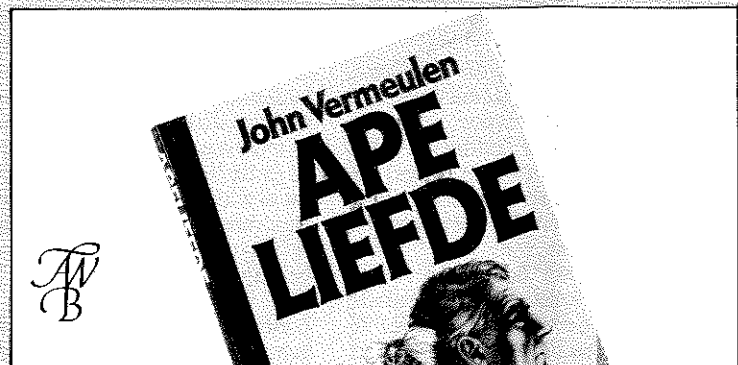
Sinistere thriller

Pharmaceutica-fabrikant Alex Weber wordt geconfronteerd met een aantal mysterieuze ongelukken bij proefnemingen voor een nieuw geneesmiddel.

Tegelijkertijd wordt hij lastig gevallen door ene George Stenberg van de firma Proscopische Dromen b.v., die zijn ondergang voorspelt.

Het duo Ansen-Tenille wordt ingezet en een wel heel onverwachte ontknopning volgt.

John Vermeulen
Apeliefde
Beterback® f 19,90

Moskou is gekomen. De intrige van *Onder water* is iets ingewikkelder dan van *Dubbele Lotje* en ook een stuk leuker. Andropov lijkt geheel zichzelf en de actrice is min of meer gelukkig totdat de ware aard van de leider blijkt. Haar oorspronkelijke droeve lot dat ze geen rol kan krijgen in de USA omdat ze zoveel op Romy Schneider lijkt, zou dan veel meer te verkiezen zijn. Topol heeft het blijkbaar met zijn vroegere maat Neznansky met wie hij *Het Rode plein* en *Het Bjelkin manuscript* schreef, niet langer kunnen vinden. Voor de lezer is dat geen ramp. Voor de Russen misschien wel. (TC)

John Trenhaile is een Engelsman (of misschien wel een Amerikaan, daarover geeft Elsevier geen uitsluitsel) die ook aardig over de Russen weet te schrijven. *Kyrl* is echter veel minder sappig dan het boek van Topol. (Elsevier, 23,50). Trenhaile heeft een serieuze spionageroman geschreven die behalve in Moskou voor een belangrijk deel ook in Londen speelt. De intrige is zeer gecompliceerd en draait om het bestaan van een Russische mol. Het oude hoofd van de KGB, die in Nederland al lang en breed in de VUT zou lopen als hij al niet was afgekeurd, hangt erg aan zijn baan en moet de mol uitroken voordat hij zelf aan het kortste eind trekt. Trenhaile heeft voor hem aan het eind een aardige verrassing in petto. (TC)

Enge wijfjes

Met vrouwelijk venijn (Sijthoff, 27,50) is een risicoloze anthologie van spook- en griezelverhalen, bijeengegaaard door superbloemlezer Erik Lankester. De bundel bevat vijftien korte verhalen van paradepaardjes als Daphne du Maurier, Agatha Christie, Patricia Hoghsmith e.a. Daar is natuurlijk niks mee mis. Stuk voor stuk gaat het om leeswaardige verhalen. Met spoken en griezelen valt het echter wel mee (of tegen), evenals met het 'vrouwelijk venijn', hetgeen als kwalificatie voor deze tamelijk bedaarde verzameling nogal overdreven is. Want als Lankester heeft willen bewijzen (zoals de flaptekst suggereert) dat vooral vrouwen tegenwoordig uitblinken in horror- en mysterieverhalen, dan zijn er wel rakere voorbeelden te vinden om die stelling aannemelijk te maken. (GJT)

Het Spiegelbeeld van Diana Henstell (Elsevier, 19,90) is een griezelverhaal, waarin het kleine jongetje Jeb het demonisch middelpunt is. Een vrouw verliest bij een brand in haar huis op gruwelijke wijze haar twee dochtertjes. Alleen haar zoontje Jeb weet ze uit de vuurzee te redden. Dat had ze achteraf gezien beter niet kunnen doen, want met Jeb zijn hele enge dingen aan de hand. Voor zover ik het heb begrepen, bestaat hij eigenlijk uit twee personen, waarvan er één in een spiegel zit

(vandaar de titel). Degene in de spiegel dient slechts het Kwade en zaait dood en verderf om zich heen. De echte Jeb is hierbij zijn willoos instrument. De moeder ontdekt als enige dat haar zoontje een speelbal van duivelse krachten is. Het is begrijpelijk dat dit voor een vrouw die op dramatische wijze haar twee kinderen heeft verloren, een ondragelijke psychische belasting vormt. (HKo)

Afrikaans

Het stoomvarken (Kaliberreeks, 12,50) is een heruitgave van het debuut uit 1971 van de Zuidafrikaanse schrijver James McClure. Het bleek gelijk een schot in de roos. Hoofdpersonen zijn inspecteur Kramer, een Boer, en zijn Zoeloe-assistent Zondi. De rassenverhoudingen spelen in het boek een belangrijke rol. McClure geeft hiervan een realistisch beeld en het is dan ook niet verbazingwekkend dat Kramer geen toonbeeld van vooruitstrevendheid is. Hij is een lelijke, wat botte man, maar wel goudeerlijk en hij laat zich door niemand voor zijn karretje spannen. In het verhaal grijpt een jonge beeldschone kleurlinge met een blank voorkomen haar kans en gaat een tijdje aan de andere kant van de kleurbarrière door het leven. Hieraan komt een eind, doordat ze wordt vermoord met een bijgevilde fietsspaak, het geliefde wapen van moordenaars uit de Bantoeonderwereld. Het achterhalen van het verleden van het meisje en het vinden van een motief voor de moord levert een uiterst spannend verhaal op, waarin Kramer tenslotte het leven van een groep rijke vooraanstaande blanken behoorlijk zuur maakt. (HKo)

Baraka van John Saul (Sijthoff, 24,50) is een opvallende thriller, in goede en slechte zin. Het verhaal gaat over een jonge, opkomende manager van een Amerikaanse oliemaatschappij die in het geheim een grote olieconcessie voor de kust van Vietnam van de communistische regering in Hanoi moet zien los te krijgen. Als tegenprestatie vraagt men hem een gigantische partij in Vietnam achtergebleven ongebruikt Amerikaans oorlogsmaterieel van de hand te doen. De hoofdpersoon trekt ermee naar Marokko en de Polisario en neemt een oude vriend, die in duistere zaken handelt in de arm. Helaas valt het boek op door verbrokkeldheid. Verschillende personen wandelen in het verhaal mee zonder dat duidelijk wordt waarom ze nu eigenlijk opdraven. De rol van de chef van de hoofdpersoon en diens zelfmoord, wordt niet helder en dat geldt ook voor een kolonel die de hoofdpersoon een tijdje achtervolgt. Dat is jammer want het gaat in principe om een goede intrige en Saul kan ook goed schrijven. (WV)

Strict privé

Harry Stoner, de hoofdpersoon uit *De kalkput* van Jonathan Valin (Kaliberreeks, 12,50) is een *private eye* die iets weg heeft van Chandlers Philip Marlowe. Maar misschien hebben alle *private eyes* dat wel. In elk geval is het een man met een oprecht gevoel voor goed en kwaad en een echte rotstreek is voldoende om hem tot actie te motiveren.

In *De kalkput* vraagt een verlopen oude man hem een meisje op te sporen dat bij hem inwoonde, van wie hij hield als een vader, maar dat plotseling bleek te zijn verdwenen. Er zijn sterke aanwijzingen dat zij door vage kennissen van het meisje wordt geëxploiteerd voor sadistische kinderprostitutie.

Hoe zij het klaarspelen om dat meisje daar constant toe te dwingen blijft overigens enigszins vaag, al wordt er ook melding gemaakt van marihuanagebruik.

Om haar op te sporen beleeft Stoner een aantal spannende avonturen die niet allemaal goed aflopen. Er komt nogal wat geweld aan te pas, dat overtuigend wordt beschreven. Dit in tegenstelling tot de relatief schaarse beschrijvingen van seksuele handelingen die soms lachwekkend clichématig zijn.

De intrige is tamelijk eenvoudig en voldoende sluitend. Over het geheel genomen is het geen onwaardig boek, al wordt er naar mijn smaak iets te veel de nadruk op gelegd dat het leven van een *private-eye* zo zwaar is. (DB)

Duitse dreiging

Het debuut van Helen MacInnes, *Above Suspicion* uit 1941, al eerder in Nederland uitgekomen als *Het spionerende echtpaar*, is nu in een nieuwe vertaling verschenen onder de titel *Incident in Parijs* (Sijthoff, 19,95). Een pasgetrouwd Engels echtpaar helpt tijdens een vakantie te Parijs in 1939 de Britse inlichtingendienst met een kleine dienst, omdat zij immers 'buiten verdenking' staan. Dat het daar niet bij blijft, ligt voor de hand. Zij raken steeds dieper verstrikt in een netwerk van spionage en ondergrondse organisaties tegen de nazi's. De oorlog wordt steeds dreigender en de risico's die ze moeten nemen tijdens hun queeste, die hen ook door Duitsland en Oostenrijk voert, steeds angstaanjager. Ze ontkomen steeds op het nippertje.

De karaktertekening is zwart-wit: de heldin is charmant, geestig, intelligent en dapper; haar man een echte integere professor, de nazi's zijn dom en gewetenloos. Hier en daar is het verhaal wat gedateerd, maar daar staat tegenover dat het spannend en onderhoudend is. (MB)

Liefde en Terreur van William Herrick (Hollandia, 24,90) is een in documentaire vorm geschreven verhaal, waarin de levensgeschiedenis van twee moderne terroristen uit het naoorlogse Duitsland wordt verweven met het relaas van enkele revolutionairen van een vorige generatie. Dit zijn exponenten van het internationale communisme van voor en tijdens WO II. De jonge terroristen worden in hun carrière gevolgd via de nagelaten dagboek aantekeningen van Viktor X, welke later worden voorgelegd aan de revolutionairen in ruste, inmiddels Israëliische staatsburgers. Aanleiding daarvoor is het feit dat 'de ouderen' een vliegtuigkamping meemaken, uitgevoerd door 'de jongeren' (die daarbij het loodje leggen). Het thema is dat revolutionair terrorisme, van welke tijd ook, ondanks principiële motieven tot desillusie en ontmenselijking leidt. (GJT)

Zijn hoofd eraf!

In sommige staten van Amerika werd de doodstraf opnieuw ingevoerd en kon de elektrische stoel weer tevoorschijn gehaald worden.

Bernard F. Connors heeft dit gegeven met veel kennis van zaken verwerkt in zijn boek **Dans met de dood** (Sijthoff, 28,75). Hoewel het uiterlijk van het boek anders doet vermoeden, (twee slecht geschilderde hoofden doen eerder aan een zoetsappige liefdesroman denken) is het toch een onverwachts aardige thriller. Het verhaal speelt zich af rond het gezin Powell, waarbij David – nu een belangrijk zakenman – zo'n twintig jaar geleden trouwde met een schatrijke vrouw, met alle frustraties van dien. Als dan uit een meer bij Lake Placid het in een uitstekende staat verkerende lijk van een meisje wordt opgevest dat meer dan twintig jaar geleden moet zijn vermoord, wordt David na een onderzoek van de F.B.I. als enige verdachte gearresteerd en ter dood veroordeeld. Ten onrechte mag men aannemen, maar wat zich precies heeft afgespeeld wordt pas tegen het eind van het verhaal duidelijk en daarmee wordt de spanning langzaam maar zeker opgevoerd tot een climax, waarbij de verhoudingen in het gezin een grote rol spelen. De start is wat traag, maar de redelijk goede sfeer- en karaktertekeningen en de spannende ontknopning zorgen ervoor dat dit verhaal zich verheft boven de grauwe middelmaat. (CL)

NIEUW

DUBBEL

PD

DUBBEL

DUBBEL GENIETEN VOOR F12,90

Bij de boekhandel

Leuke praatjes

De goedgebekte journalist Fletch raakt in **Beken, Fletch** (Veen, 8,50) van Gregory Macdonald in een netelig parket. Via een bemiddelingsbureau ruilt hij tijdelijk zijn huis in Italië voor een luxe appartement in Boston, waarvan de bewoner voor hem een onbekende is. Bij aankomst treft hij het ontklede lijk van een jonge vrouw aan. Fletch moet de politie ervan overtuigen dat hij met de moord niets te maken heeft. Hij gaat dus zelf op onderzoek uit en alles blijkt te draaien om diefstal en heling van wereldberoemde schilderijen waarbij zijn verloofde en aanstaande schoonfamilie op vooralsnog onduidelijke wijze zijn betrokken.

Fletch heeft af en toe geestige teksten, maar hij slaat ook vaak de plank mis. De ontknoping is een kunstgreep, die honderden anderen voor hem ook al hebben toegepast.

In **Fletch en de weduwe Bradley** (Veen, 8,50) zit het hem ook alweer behoorlijk tegen. Hij is door zijn hoofdredacteur op de keien gezet, omdat hij in een reportage over een bedrijf de directeur uitspraken laat doen, terwijl de man al geruime tijd dood is. Fletch is ervan overtuigd dat hij stukken onder ogen heeft gehad van recente datum met de handtekening van de directeur eronder. Er is dus duidelijk iets niet in de haak. Hiernaast heeft hij nog een probleem, dat tot humoristische verwickelingen aanleiding geeft. Hij heeft een portefeuille met 15.000 dollar gevonden en doet hardnekkige, maar weinig succesvolle pogingen het geld aan de rechtmatige eigenaar terug te bezorgen. Fletch is in dit verhaal een stuk beter op dreef en er valt meer te lachen, maar ook hier is de ontknoping weer geen hoogstandje. Je hoeft bepaald geen licht te zijn om ver van te voren de afloop te raden. (HKo)

I'll make him an offer he can't refuse

Te koop gevraagd t.e.a.b.:
Marten Treffer – Moord is taboe (Ooievaar 213)
Pulp nr. 6 (Zwart Beertje 1657)
Dubbel M nr. 1 en nr. 2 (Uitg. Kruseman)
Ab Visser – Wie is de dader (Uitg. Sijthoff)
F v Noppen. Eikebeek 7, 5501 CN VELDHOVEN. Tel 040-541331

Bewonderaars van het oeuvre van **Sjõwall** en **Wahlöo** kunnen hun hart ophalen aan het vraaggesprek in *Vrij Nederland* van 5/1/84 met Maj Sjõwall van de hand van misdaad-auteur Tomas Ross

MOORD ZOALS HET HOORT!

De eerste zes Nederlandse Thrillerpockets zijn uit!
Met pakkende omslagen van René Boin.
Top-misdaad, made in Holland. Prijs per exemplaar:

f 8,50
160 F

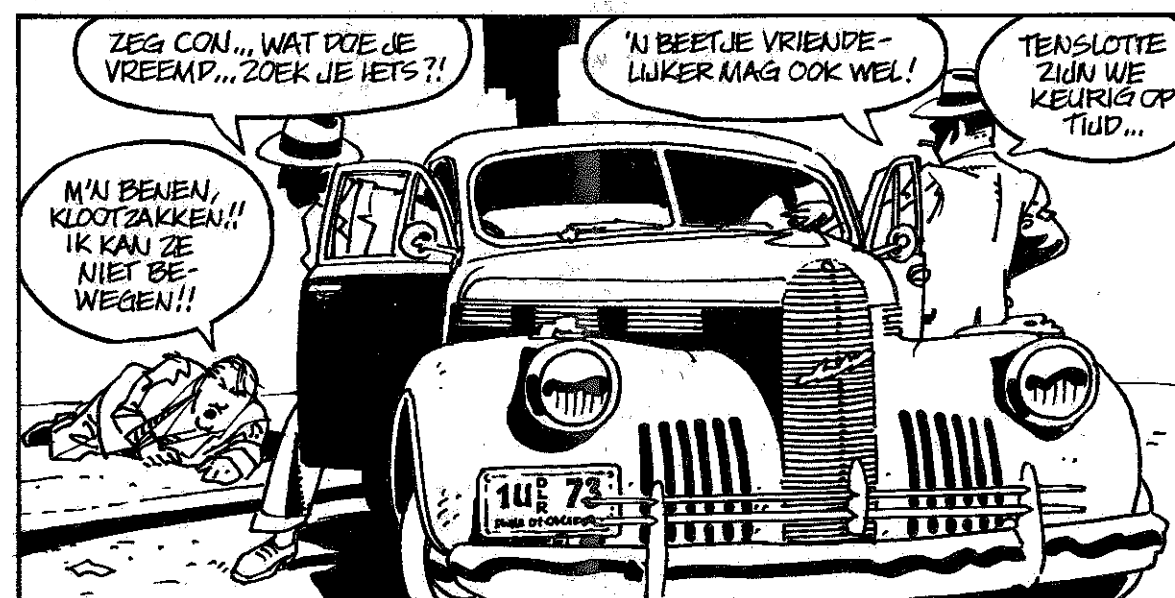
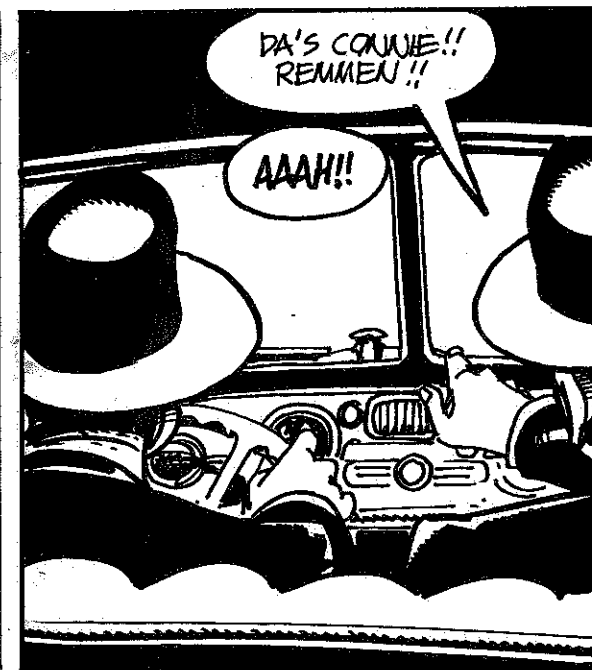
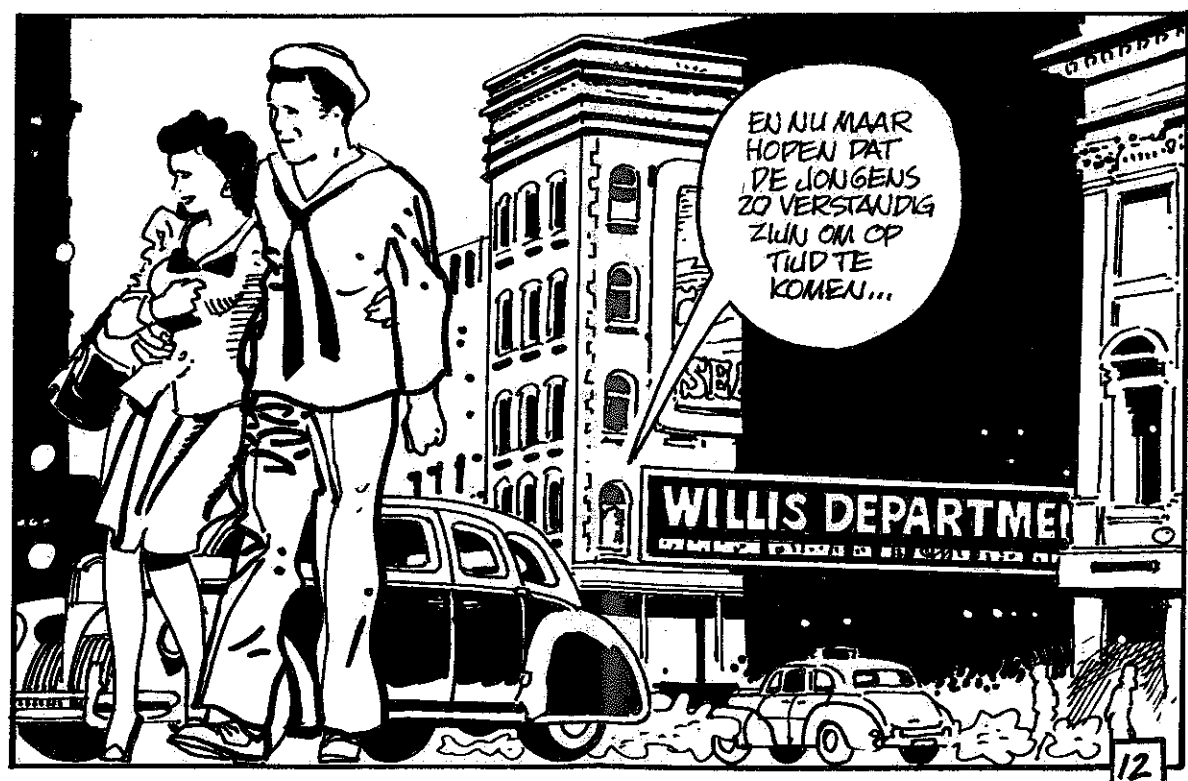
- ★ Theo Capel WEGGEGOOD GELD
- ★ Willy Corsari SPELEN MET DE DOOD
- ★ Bert Hiddema ZWART GELD
- ★ Hans Neber WIE ZWIJGT STEM'T TOE
- ★ Jacques Post STILLE WATERS
- ★ Felix Thijssen JACHTSCHADE

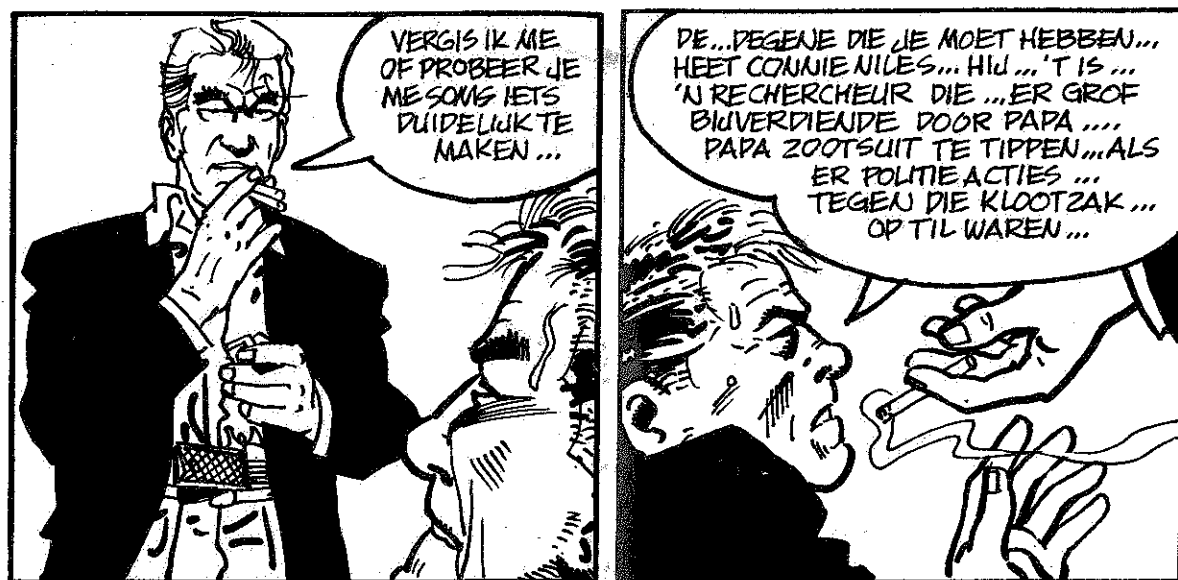
VEEN, UITGEVERS UTRECHT

De jacht op Connie Niles

door Jacques Post & Martin Lodewijk

wordt vervolgd

Dick Francis: winnen is belangrijker dan deelnemen

Dick Francis

Niet kapot te krijgen

Stelt u zich de renbaan van Aintree, bij Liverpool, voor in het rampjaar 1956. Vanuit de koninklijke loge kijkt de Engelse koningin-moeder met een tevreden glimlach naar de verrichtingen van haar paard *Devon Loch* in de belangrijkste hordenrace van het jaar, de 7600 meter lange *Grand National*. Het paard neemt de laatste hindernis met een straatlengte voorsprong en als hij in het zicht van de tribune komt, gaat er een oorverdovend gejuich op. Voor de jockey lijkt dit de bekroning te worden van een schitterende carrière. Dan gebeurt er kort voor de finish iets heel merkwaardigs. Zonder aanleiding gaat *Devon Loch* opeens door zijn achterpoten. Als hij weer overeind komt, is zijn voorsprong nog steeds voldoende om te kunnen winnen, maar het ritme is eruit en het komt niet op tijd weer terug.

De jockey heette Dick Francis, de man die

de *Grand National* niet won. Over de oorzaak van *Devon Lochs* falen is veel gespeculeerd, maar een definitieve verklaring is nooit gegeven. In zijn autobiografie *The Sport of Queens* die hij een jaar later zou publiceren, wijdt Francis de eerste bladzijde en een heel hoofdstuk aan de affaire, maar ook hij blijft met de puzzel zitten. Sindsdien probeert hij in zijn thrillers het leven terug te brengen tot oplosbare puzzels en biedt daarmee zichzelf en zijn lezers te ontsnappen aan de onverklaarbare werkelijkheid. Niet lang na zijn fameuze tegenslag kreeg Francis van een goede kennis het advies om zijn loopbaan als jockey te beëindigen. Zijn marktwaarde voor andere baantjes was door alle publiciteit hoog gestegen. Zou hij doorgaan met paardenraces dan zou hij wel eens als een tamelijk onbekende jockey kunnen eindigen. Uiteindelijk volgde Francis de raad op en na lang aar-

zelen werd hij paardensportverslaggever voor de *Sunday Times*. Dat wil zeggen, men wilde zijn naam voor de stukken gebruiken, maar hij stelde de voorwaarde dat hij eerst wilde proberen of hij ze zelf kon schrijven. Van het een kwam zo het ander en in 1962 verscheen zijn eerste thriller *Dead Cert*. Sindsdien heeft hij er nog 22 geschreven en in vrijwel alle boeken speelt de paardensport een rol, al is het niet altijd de absolute hoofdrol. Maar een schrijver moet nu eenmaal gebruik maken van de decors die hij goed kent en voor Dick Francis zijn dat de renbaan en de paardestel. Tegen die achtergrond weet Francis iedere keer een geloofwaardige intrige tot een spannend boek uit te werken. Aanvankelijk ontleende hij de intrige rechtstreeks aan de racerij en de fraudemogelijkheden daar omheen, maar gaandeweg werd die band losser. In ieder geval zorgt hij er ook altijd voor naast de paarden een ander terrein van het leven te belichten. Zo is in *Smokescreen* uit 1972 de hoofdpersoon filmster en leert de lezer de set goed kennen. In *Reflex* uit 1980 krijg je een college over fotografie. De vrouw van Dick schijnt hem met de research die nodig is voor deze aankleding van het verhaal te helpen. Misschien is ze ook wel de inspiratiebron voor de aardige liefdesaffaires die hij vaak als een ander herkenbaar element in zijn verhalen weet te vervlechten.

Francis heeft ervoor gekozen om in ieder boek een andere hoofdpersoon als verteller te laten optreden. Dat is een afwisseling die de levendigheid ten goede komt, alhoewel die hoofdpersonen wel veel gemeenschappelijks hebben. Het gaat vrijwel altijd om mannen met een beroep dat het hen mogelijk maakt hun tijd zelf in te delen en als het leven hen in aanraking brengt met de een of andere misstand, kunnen zij de aandacht zich ermee te bemoeien niet weerstaan. Bij het zoeken naar de oplossing leggen ze een ongelooflijke mentale hardheid aan de dag en gaan zelfs voor martelingen niet uit de weg. Francis geeft hen vaak nog extra reliëf door hen een zware last te laten dragen, zoals de zorg voor weesbroertjes en -zusjes in *For Kicks* uit 1965 of een door polio volledig invalide vrouw in *Forfeit* uit 1968. Hij creëert zodoende situaties die het hem mogelijk maken zijn psychologisch inzicht maximaal te gebruiken. Hoewel hij in *Forfeit* wat betreft de grens van het smakelijke overschrijft, valt niet te ontkennen dat Francis een scherp oog heeft voor de minder aangename kanten van zo'n relatie. Hij weet goed de weg te vinden naar de zwarte plekken van de menselijke ziel. Volgens zijn autobiografie die hij in 1978 na zijn succes als schrijver uitbreidde, leidde hij een betrekkelijk zonnig leven. Maar het is de vraag of dat wel realistisch is. Zijn vrouw heeft namelijk net als de echtgenote in *Forfeit*, op latere leeftijd aan polio geleden, maar zou daarvan weer goed hersteld zijn. Hoe dan ook, Francis lijkt een fantasie te hebben die

eventueel uitblijven van leed goed kan compenseren.

Francis' scherpe oog voor de kwalijke kanten van de mens geeft zijn boeken een nogal grimmig karakter. Dat valt vooral op als je er een hele serie achter elkaar leest. De typisch Britse facade van wellevendheid lijkt vooral het resultaat te zijn van het besef dat de mens zonder masker weinig fraais heeft te tonen. Veel te lachen valt er niet in het leven van zijn hoofdpersonen en minstens één keer in elk verhaal moeten die ook een verschrikkelijk pak slaag incasseren. De grimmigheid waarmee Francis zo iets beschrijft, doet twijfel rijzen aan het door hemzelf opgeroepen beeld van de vriendelijke sportheld die welkom is op de thee bij de koningin-moeder. De sportheld kan misschien wel vriendelijk zijn, maar het leven is vaak niet aardig voor hem. Francis' boeken zijn wat de topsporter betreft beter dan menige wetenschappelijke verhandeling. Teleurstellingen zijn er vele voor een topsporter. De thrillers van Francis staan vol met figuren die het ofwel net niet hebben gehaald of die zich met hun succes geen raad weten. Je moet een absolute toewijding hebben, maar toch ontkomt de topsporter niet aan pijnlijke momenten. Zelfs als je Johan Cruyff heet, Ria Stalman of Dick Francis, er is altijd wel een wedstrijd die je nog niet hebt gewonnen of een record dat kan worden gebroken. Bovendien is er altijd het knagende besef dat aan het succes een eind komt. Dan kan de her-

innering van het publiek snel vervagen, terwijl de noodzaak om aan de kost te komen vaak wel aanwezig blijft. Ex-jockey's lijken bij Dick Francis allen te leven met de zekerheid dat het mooiste deel van hun leven voorbij is en dat geeft hen een air van berusting. Bij Dick Francis is geslaagd zijn in het leven het met een *stiff upperlip* incasseren van de onvermijdelijke tegenslagen en net doen alsof het allemaal meevalt. Hij heeft natuurlijk het geluk gehad dat hij ook over schrijftalent bleek te beschikken. Op die manier kan je paard nog eens door zijn achterpoten zak-

ken. Het vak van jockey heeft Dick Francis met de paplepel ingegoten gekregen en hij is van mening dat er eigenlijk geen andere manier is om het te leren. Zijn vader was manager van een beroemde 'jachtstal'. Dick zat al heel vroeg te paard en werkte mee, als hij maar even de kans kreeg, als hij niet door zijn moeder naar school werd gestuurd. Aanvankelijk leek het erop dat hij klein genoeg zou blijven om aan races op te vlakke baan te kunnen meedoen, maar – wat laat – zette zijn groei zich door en toen was hij alleen nog maar geschikt voor de robuustere hordenraces. Om zijn droom tot werkelijkheid te brengen moest hij werk zoeken bij een gespecialiseerde stal om daar eerst als amateur-jockey ervaring op te doen. In de jaren vlak voor

WO II lukte dat niet, omdat Dick thuis niet gemist kon worden bij de opbouw van de stal van zijn vader. Toen brak de oorlog uit. Op het bedrijf van zijn vader was niet veel meer te doen, maar in de racerij ook niet. Hij probeerde als militair nog bij de cavalerie te komen, maar een bureaucratische regel verhinderde dat. Hij koos toen om piloot te worden en dat lukte wonderlijk genoeg wel, al was het met heel veel moeite. Zijn ervaringen in de lucht zou hij in *Rat Race* uit 1971 nog weten te gebruiken. Na de oorlog was hij inmiddels vijftientwintig en stonden de trainers niet te trappelen om hem aan te nemen. Dat hij uiteindelijk toch iets vond, dankte hij aan een vriend die de toekomstige baas wees op de mogelijkheid Francis tevens de boekhouding te laten doen. Weer iets dat hem later van pas kwam, in *Risk* uit 1977. Vanaf dat moment tot 1956 werd het een successtory. Hij won alle belangrijke prijzen, behalve dan de *Grand National*. Zijn falen zou het gevolg van fraude kunnen zijn geweest, want daarvoor schijnt het paardenvak vele mogelijkheden te bieden. In zijn boeken laat Francis die ook allemaal de revue passeren. Het bij paardenraces horende gokken vormen het onderwerp voor *Dead Cert*, zijn eersteling en recenter voor *Twice Shy* uit 1982. Maar het is ook verbijsterend te lezen welke frauduleuze mogelijkheden er schuilen in de handel, zoals beschreven in *Knock Down* uit 1974 en in het fokken, waarvoor je *Banker* uit 1982 moet lezen, om een paar voorbeelden te noemen. Francis benadrukt in zijn autobiografie dat hij in zijn carrière heel weinig zwendel is tegengekomen, maar zijn thrillers dragen erg weinig bij tot het wegnemen van eventuele misverstanden hieromtrent. Zijn ongelukkige race in 1956 zal wel goudoerlijk zijn verlopen, voor iets anders lijkt Francis ook niet het type. Mogelijk is het paard geschrokken van het enorme applaus dat opeens aanzwol. Wat dat betreft heeft Francis dan meer koelbloedigheid. Na 22 succesvolle thrillers zit hij nog steeds stevig in het zadel en een val lijkt er ook niet aan te komen. Hooguit laat de koningin-moeder bij het inslapen een van zijn boeken met een klap uit haar hand vallen.

In het Engels is het volledige werk van Dick Francis als Pan-pocketuitgave te krijgen. Zijn Nederlandse uitgever, De Arbeiderspers, kan 13 vertaalde boeken leveren. Het gaat om *Het Gevaar*, *De Bankier*, *In de rats*, *Doodgeveerd*, *Fatale Finish*, *Moordrace*, *Doodklap*, *Grote gok*, *Zenuwmoord*, *De laatste hand*, *Testrit in Moskou*, *Reflex* en *Een gewaar-schuwd man*. Aflevering 14 (het onderzoek) is in voorbereiding. In de pas opgezette Kaliberreeks van Uitgeverij Raamgracht, een andere loot van het Weekbladpers-concern, is pas uitgekomen *Spitsroeden*.

Prisma Detectives Moordboeken Stuk voor stuk voortreffe-lijk Vaste prijzen: f7,90 - f8,90 - f9,90

Bij de boekhandel

Made in USA & UK

Afblijven

In *Love and Glory* van Robert B. Parker (Dell, VD, 12,75) komt de privé-detective Spenser, wiens liefdeleven in Parkers vorige boeken vaak zo sprankelend en vol humor beschreven werd, helaas niet voor. Wel een betweterige ik-figuur die zijn zinnen op een nogal tuttig, maar mooi en volmaakt meisje heeft gezet. Ze wijst hem af, hij raakt aan de drank en aan lager wal en komt er ten slotte weer bovenop, waarna hij de confrontatie met zijn grote liefde opnieuw aandurft. Het draait niet zozeer om die schijnbaar allesbeheersende liefde, maar (de titel zegt het al) over de glorie van de ik-figuur (Parker zelf?) die zo'n fantastisch karakter heeft en zo'n diep inzicht in het functioneren van hemzelf, zijn geliefde en de medemens – en dan met name de echtgenoot van zijn geliefde. Had de schrijver nu maar, zoals in zijn verhalen over Spenser, wat afstand genomen of af en toe een cynische opmerking gemaakt. Helaas, op deze misselijk makende en geen moment spannende borstklopperij zit niemand te wachten. (MB)

Een jaar geleden heeft Marie Davenport een Verschijning gezien. Of ze maar een tempel wilde laten bouwen, vroeg de Heilige Maagd haar, maar daar had ze toen geen aardigheid in. Deze onwil komt haar duur te staan. Wanneer namelijk haar man een bijna fataal ongeluk overkomt, slaan Marie's sluimerende schuldgevoelens om in acute paranoïa, en daar mogen we 250 langdradige pagina's getuige van zijn. *Cold Heaven* van Brian Moore (Pocket, VD, 12,75) is een prul, dat hoogstens de liefhebbers van bovennatuurlijke verschijnselen en/of psychologie van de koude grond kan aanspreken. De stijl is gortdroog. De plot klopt niet. Marie Davenport is een vervelend zeikwif. Het is allemaal heel treurig. (HKg)

Vuile verraders

De president van de USA heet Thurlow Anderson en het hoofd van de CIA deugt niet. In *Spectrum* van David Wise (pocket, VD, 16,65) zijn beide uitspraken waar. De CIA heeft indertijd stiekem een paar pondjes uranium achter de hand gehouden en ook nog een stel afgeschreven Honest John raketten niet naar de schroothoop gebracht onder het motto dat wie wat bewaart, wat heeft. Uiteindelijk blijkt natuurlijk dat de echt bestaande hebbende president Kennedy gelijk had met zijn uitspraak dat het berijden van de tijger niet tot macht leidt, maar tot een diner voor de tijger. Een CIA-medewerker in de *midlifecrisis* vindt dat ook en licht een progressieve senator in. Helaas heeft hij ook erg veel tijd nodig om een vurige liefde voor een jonge vrouw te ondergaan. (TC)

ABONNEMENT

Voer de spanning op en neem voor 14,75 per jaar een abonnement op Thrillers & Detectives.

**Bel na 1900: 020-764970
(makkelijker en goedkoper dan een postzegel)**

Een Engelsman van adellijke huize is in *Traitor's blood* van Reginald Hill (Fontana, VD, 13,60) uitgeweken naar Zuid-Amerika, omdat hij in Engeland een langdurige straf moet uitzitten wegens internationale wapenhandel. Hij is pas veertig, maar krijgt van zijn arts te horen dat hij kanker heeft. Zijn diepste wens is om nog eenmaal zijn dochter te zien die in Engeland woont. Met valse papieren reist hij naar zijn vaderland en wordt daar prompt gearresteerd. De Britse Geheime Dienst doet hem een merkwaardig voorstel. Hij zal de gelegenheid krijgen zijn dochter te zien, als hij erin toestemt zijn vader te vermoorden. Een nette variant op de Oedipus-drama eigenlijk. Zijn vader heeft vroeger langdurig voor de Russen gespioneerd, maar heeft Engeland bijtijds weten te verlaten. Hij is nu ook weg uit Moskou en bevindt zich in Italië. Het wordt een uiterst ongeloofwaardig verhaal, met veel geweld en sentiment en zoveel wendingen dat je er tureluurs van wordt. (HKo)

Aloha

Wie zich voor kan stellen wat het literaire nageslacht zal zijn van een kruising van Truman Capote's objectieve misdaadverlagen en James M. Cains intriges, die heeft zich een voorstelling gemaakt van Norman Katkovs *Bloods & Orchids* (Signet, VD, 16,65). Het is, om kort te gaan,

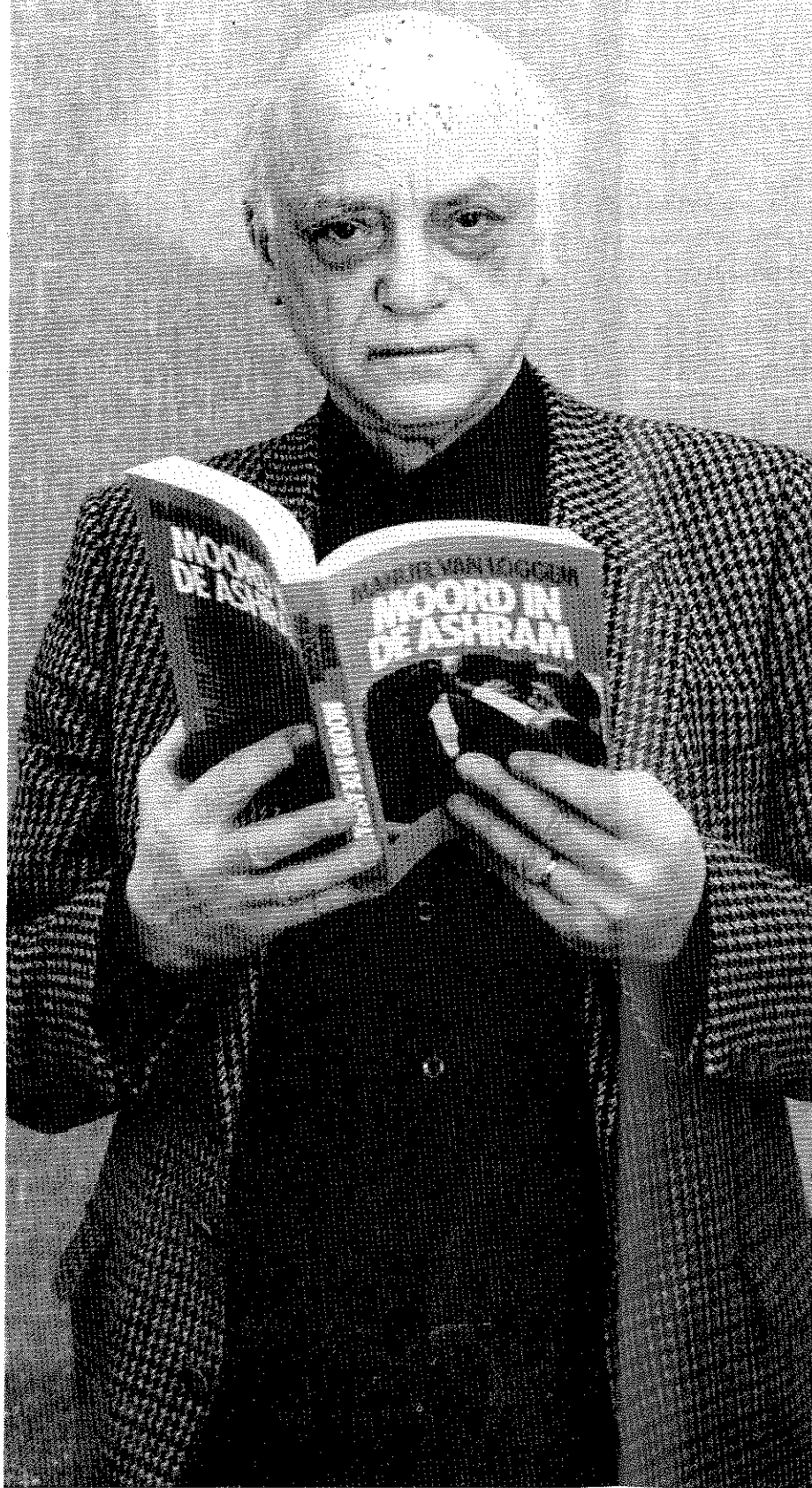
een van de beste misdaadwerken die ik sinds lange tijd las. De lengte, 456 pagina's is nauwelijks een bezwaar, en dat is zelden het geval, in deze literatuur. Het verhaal speelt zich af op Hawaii in 1930 en hoewel het puur fictie betreft, is de intrige gebaseerd op feiten uit de justitiële geschiedenis van deze Amerikaanse kolonie die later bij het moederland werd ingelijfd.

Het is, zoals uit de opmerking over de kruising al gebleken mag zijn, geen min of meer klassiek gestructureerde misdaadroman. Al in het eerste hoofdstuk wordt de lezer geconfronteerd met de dader: de minnaar van een van de meest geachte jongedames van het eiland. Als zij hem vertelt dat ze zwanger is, slaat hij haar half dood en laat haar stervend achter op een landweg. Daar wordt ze gevonden door vier jongemannen, gekleurde eilandbewoners, die later gearresteerd worden en in staat van beschuldiging gesteld wegens mishandeling en verkrachting. Dat laatste moet het probleem van de zwangerschap oplossen. Het overgrote deel van de roman wordt gevuld door de pogingen – inclusief een racistische haatcampagne – deze opzet tot waarheid te bevorderen voor de rechtbank. De spanning van de roman berust voornamelijk op de vraag hoe de betrokken intriganten langzaam maar zeker in dit web van leugens verstrikt zullen raken. Ondertussen wordt de rol van de Amerikaanse kolonisten niet gespaard, vooral niet bij monde van de speurder, Curt Maddox, *captain of detectives* van de politie in Honolulu. (ES)

Old soldiers

Soldier on the other side van Patrick Alexander (Futura, VD, 13,60) handelt over terroristen. Als ik het goed begrijp zijn er twee boodschappen in verwerkt: achter iedere terrorist schuilt een mens, en in sommige mensen schuilt een terrorist. Dat is interessant, hoewel misschien sommige lezers zelf al tot dergelijke conclusie waren gekomen. Het verhaal is navrant te noemen. Regisseur Robert Lattimer die een film over terrorist John Mitchell wil maken krijgt meer documentatie dan hem lief is, wanneer Mitchell's gang het huis waar hij en zijn vriendinnetje Rosie bivakkeren als hoofdkwartier voor zijn verwerpelijke acties selecteert. Rosie loopt uiteindelijk over, Lattimer blijft een *soldier on the right side*. Ondanks de vele ingetrapt open deuren is het boek zeker onderhoudend, en de personages komen goed uit de verf. Met wat meer zelfkritiek moet Alexander tot mooie dingen in staat zijn. (HKg)

Ian Fleming's held James Bond beleeft in *Role of honor* (Berkely, VD, 14,74) een nieuw avontuur, geschreven door John Gardner, die het werk van Fleming voortzet. Op bevel van zijn superieuren neemt

Bond ontslag. De indruk wordt gewekt dat hij een veiligheidsrisico is geworden. In werkelijkheid is het allemaal doorgestoken kaart om Bond te laten infiltreren in een geheime organisatie die perfecte misdaden pleegt. De organisatie wordt geleid door briljante computergeleerden die ook voor Bonds aartsvijand *Spectre* werken. Bond weet hun vertrouwen te winnen en gaat een beslissende rol spelen in een operatie voor *Spectre*. Er lopen weer veel mooie vrouwen rond, maar minder griezelige personages dan we gewend zijn. Ook haaien, slangen, dan wel krokodillen ontbreken dit keer. Verder is alles bij het oude gebleven. (HKo)

Klaar voor 'Onder water'

Deep six is al weer het zevende avontuur dat *Sphere* (VD, 14,65) van Dirk Pitt publiceert. Auteur Clive Cussler laat opnieuw deze ambtenaar-diepzeezuiker de hoofdrol vervullen. Het is een even avontuurlijk als onwaarschijnlijk verhaal geworden. Na een voor het overige verhaal weinig terzake doende enorme zeeverontreiniging bij Alaska, verdwijnen de president, de vice-president en een lid van het Huis van Afgevaardigden en de Senaat van de USA plotseling van de aardbodem. Er blijkt een zeer gecompliceerde samenzwering van Rusland en een Amerikaanse rederij achter te zitten. De USA worden nu in het geheim bestuurd zonder president en vice-president, wat staatsrechtelijk nogal vreemd lijkt. Maar ondanks alle onwaarschijnlijkheden en verbazingwekkende toevalligheden weet Cussler – net als in zijn eerdere boeken – toch een heel leesbaar werk te presenteren. De man kan nu eenmaal goed schrijven. (WV)

Oplossing

Enige tijd geleden werd door Prisma ook in het Nederlands het boekje *Wie vermoordde de familie Robins* uitgegeven. In acht hoofdstukken werd hierin de gelijknamige familie uitgeroemd. Lezers konden prijzen winnen door van ieder slachtoffer aan te geven door wie, waarom en hoe ze waren vermoord. In het Engels is nu hetzelfde boek opnieuw verschenen, met de goede oplossingen erbij. In *Who killed the Robins family* van Bill Adler en Thomas Chastain (Warner, VD, 16,45) krijgt de lezer de gelegenheid zijn eigen speurders kwaliteiten te toetsen. Alleen valt er nu natuurlijk niets meer te verdienen, zelfs nauwelijks leesplezier. (HKo)

Britse Misdaadgolven

Nieuwsbrief van HRF Keating

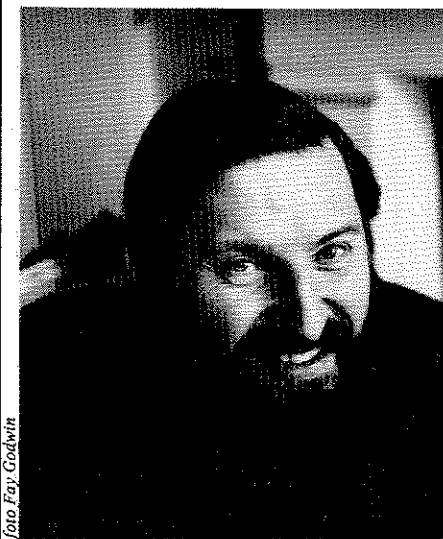

foto Fay Godwin

Voor de Engelsschrijvende misdaadauteur is er slecht nieuws. *Saint Magazine* uit Californië heeft de uitgave gestaakt en maar zes maanden in de inloopzaak geleen. Het was bedoeld als alternatief voor *Ellery Queen's Mystery Magazine* uit New York, dat samen met de zusterpublicatie *Alfred Hitchcock Magazine* aan weerszijden van de Atlantische Oceaan ongeveer het enige medium is dat exclusief aan het korte misdaadverhaal is gewijd.

Saint Magazine was opnieuw tot leven gebracht door twee imponerende Amerikaanse actievelingen, *John Ball*, de schrijver van de *Virgil Tibbs*-romans, over de zwarte politiemannen, en van veel andere boeken en *Herbert Clough*, een voormalige grote jongen van de FBI. Die trof ik in Londen toen hij hier was met de plannen voor het eerste nummer. Ik lunchte met hem en met – iemand die voor mij bijna uit de dood was herrezen – *Leslie Charteris*, de schepper van de *Saint*, wiens eerste boek *Meet the tiger*, waarin zijn niet kapot te krijgen held optreedt, al in 1928 uitkwam. Hij was, en ik ben blij om dat te kunnen zeggen in bruisende vorm, mischien wel vanwege mousserende wijn en een levendige, innemende echtgenote. Er zijn nog een paar plekje waar de schrijver van het korte misdaadverhaal zijn ingewikkelde kunstjes kan laten zien en raar genoeg schijnt dat altijd in de Kersttijd te moeten gebeuren. Om te beginnen heb je *Winter's Crime*, een jaarboek van korte verhalen dat door Macmillan wordt uitgegeven. Het is bedacht door de misdaadredacteur Lord Hardinge of Penhurst (die zelf als *George Milner* een belangwekkend misdaadschrijver is). Dit jaar verscheen al weer de zestiende aflevering. Elke keer omvat de bundel ongeveer een dozijn substantiële verhalen, allemaal gloednieuw. Zo is er dit jaar een prachtig verhaal van

James McClure, dat niet in Zuid-Afrika speelt waarover hij meestal schrijft, maar in de havenstad San Diego, USA, waar hij enkele jaren geleden langdurig verbleef en een dik nonfictie boek over het politiekorps schreef, een pendant van zijn veelgeprezen *Spike Island*, een studie over de politie van Liverpool.

De andere eindejaarsbundel met misdaadverhalen is de *John Creasy Crime Collection*. Maar die bevat, onvermoeibaar geredigeerd door *Herbert Harris*, de uiterst produktieve korte verhalen schrijver, bijna alleen maar herdrukken. Hoewel *Herbert Harris* elk jaar ook plaats maakt voor een paar oorspronkelijke verhalen. Dit jaar gaat het zelfs om acht, waarvan er een prachtige doldwaze bijdrage is van *Joan Aitken*, onze meesteres van de ongewone misdaad. Verder is er een lang verhaal bij van *Anthony Price*, dat teruggrijpt, zoals ook zovaak gebeurt in zijn spionageromans, naar een oorlog uit het verleden. Dit maal gaat het om het conflict in het Verre Oosten in jaren veertig.

Af en toe neemt een algemeen tijdschrift ook een misdaadverhaal op, ofschoon er buiten de vrouwenbladen maar weinig tijdschriften zijn die überhaupt fictie publiceren. Eén die het wel doet (en een nogal wankel bestaan leidt) is *Fiction Magazine*. Afgelopen zomer organiseerde dat een wedstrijd voor een misdaadverhaal die nogal wat inzendingen opleverde. De afgelopen drie, vier jaar heeft de *Crime Writers Association* zijn eigen wedstrijd georganiseerd, eerst in samenwerking met *The Times* en daarna met *The Sunday Times*. Dit jaar moet ik de inzendingen beoordelen, iedereen kan overigens meedoen, samen met redacteur *John Anstey*. Ik moet de laatste inzendingen nog lezen, maar daar verheug ik me al op. Het is duivels moeilijk om een kort verhaal te maken, maar als het lukt dan geeft het vaak enorm plezier.

Harry Keating

HRF Keating is behalve criticus ook schrijver.

Zwijnaardse stwg 6 9000 Gent

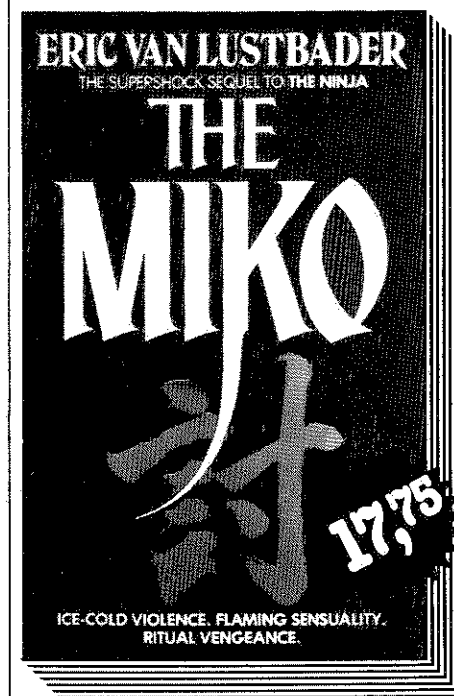
BOEKHANDEL WALRY

U KUNT ER WAT VRAGEN

Thrillers en Detectives bij voorbeeld

tel: 091-229167

New
in paperback!

Modern Japanese big business and ancient Japanese martial arts are a natural thriller combination... thoroughly professional... this book is an absolute lustbader
Tim Heald in *The Times*

Lustbader is a fluid storyteller and has a robust, flamboyant style. Few can match him in creating a mood that something terrible is just about to happen
Los Angeles Times

A striking performance... an East-West manhunt of extraordinary tension and violence, by a man who understands both the Western and the Oriental minds
Robert Ludlum's praise for *The Ninja*

'Sharply wrought... a splendid narrative... will keep readers entertained right up to the last word'
Publishers Weekly

At all bookstores

Importer/Distributor:

van der Mar
Amsterdam

Geronnen Bloed

KORT VERHAAL DOOR CARO SICKING

Het was een donkere nacht, waarin verwarrende dromen sterven en weer herrezen. De enige lichtpuntjes kwamen van de cijfers en wijzers van de wekker die onverstoord doortikte. Het dekbed was te warm, maar zonder het was het te koud in de kamer. Zijn vingers trilden en zijn voorhoofd was klam. Hij stond op, bibberend. Op de tast zocht hij de schakelaar en stootte daarbij een kop koude koffie en een volle asbak om. Het licht was te fel voor zijn ogen. Met zijn zonnebril op ging het beter. Door de oranje, plastic glazen scheen de hel verlichte

kamer hem vriendelijker toe. Toen pas merkte hij dat hij met zijn blote voeten in de gemorste koffie stond. Hij graaide de harde, donkergroene handdoek van de verwarming en droogde zijn voeten. De handdoek viel op de grond en absorbeerde de rest van de koffie. Het groen werd voor een deel vaalbruin. Zijn blik ging door de kamer. Met zijn ene hand pakte hij de fles, met de andere de shag. Hij ging in de leren fauteuil zitten, die eens lichtbruin was geweest. De veren kraakten en weer sprong er één. Het zou niet lang meer duren of hij zou er doorheen gaan. Liefkozend streelde hij het verschoten leer van de eens zo dure stoel. Bij de bloedvlekken aarzelde hij even en duwde er toen een zoen op. Daarna zette hij de fles aan zijn mond. De jenever brandde in zijn keel.

Hoewel zijn vingers nog trilden, draaide hij handig een shagje. Om de beurt nam hij een trek en een slok. Hij hing achterover en staarde naar de bruin rode vlekken. Door de bril vervaagden hun scherpe contouren en als hij maar lang genoeg keek, leek het net alsof ze er niet waren. Maar daarvoor kende hij ze te goed, hun grootte, de vorm, de tint. Als hij een bruine fauteuil zag, verschenen ze voor zijn ogen. Ook al zouden ze als door een wonder van deze stoel worden weggevaagd, hij zou ze blijven zien. Hij kon geen meubelwinkel voorbij lopen of hij zag rode bloedvlekken op stoelleuningen. Ze stonden in zijn hoofd gegrift. Hij duwde zijn sigaret uit in een van de vlekken. Een geur van

brandend leer dreef door het vertrek. Pardoes stond hij op en begon door de kamer te ijsberen. Hij hield de fles nog vast. Hij nam een slok en kletterde hem toen in een hoek kapot. Het verbrak de stilte maar even. Met zijn jas aan liep hij op zijn blote voeten naar buiten, de regen in. Als hij iemand zag, verschool hij zich in een portiek of achter een boom. Twee weken was hij niet buiten geweest. Zijn boodschappen, koffie, shag, jenever, een half brood, werden dagelijks bij hem voor de deur gezet, na een telefonische bestelling. Hij betaalde per giro, meestal meer dan nodig was. Door de kou verloor hij alle gevoel in zijn voeten. De regen doorweekte zijn jas en zijn pyama plakte aan zijn lichaam. Toch bleef zijn hoofd koortsig heet. De reclamelichten van de winkels straalden fel in de straat. Gelukkig had hij zijn zonnebril nog op. Hij kon het vrolijke groen, geel en rood niet verdragen. Het leek alsof het licht zijn hoofd in brand zette. Hij voelde het zweet langs zijn voorhoofd lopen. Met een ruk stond hij stil en staarde in de etalage. Tussen de bijzettafeltjes met plastic bloemen in een vaas en voor een massieve boekenkast met streng gebonden boeken stond een lichtbruine leren fauteuil. De bloedvlekken leken te ontbreken, maar even later zag hij ze toch. Hij drukte zijn neus tegen de ruit om beter te kunnen zien.

De ruit besloeg, maar hij zag zijn moeder zitten. Ze zat dwars in de stoel, met haar benen over de ene leuning en haar rug tegen de andere. Haar haar was pas gedaan en haar nagels gelakt. Ze hield een glas vast in haar slanke hand. Het ijs tintelde vrolijk, toen ze het glas naar haar mond bracht. De zware stem van zijn vader donderde. Ze was een hoer, ze moest aan zijn reputatie denken. Onder geen beding wilde hij scheiden. Zijn moeder keek zijn vader alleen maar aan, onverschillig. Hij kende die scène en voelde de woede. Het moest maar eens afgelopen zijn. Waar had hij deze ouders aan te danken?

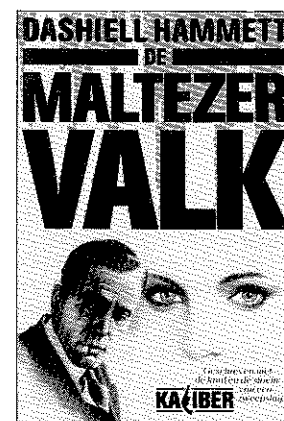
Hij rende naar hun slaapkamer en rukte het nachtkastje van zijn vader open.

De etalageruit brak onder zijn krachtige slag. Een crime passionel had de krant het genoemd. Vanwege de reputatie van zijn vader hadden ze nauwelijks bijzonderheden vermeld. De politie had aan hem gevraagd of hij wist dat zijn vader een pistool had. Ze hadden hem gelooft toen hij dat ontkend had. Hij liep door de ruit naar de stoel en voelde de scherf niet die zijn dij open-sneed. Hij ging dwars in de stoel zitten. Het bloed stroomde langs het leer naar de grond. De glassplinters staken uit zijn handen. Hij wreef ermee over de leuning en staarde naar de bloedvlekken. Door het bloed liep de warmte uit hem weg. Hij voelde zijn voorhoofd al koeler worden.

© Caro Sicking

EEN NIEUWE SERIE THRILLERS

'Sam Spade is hard-boiled, en even vrij met zijn vuist als met zijn tong'

—NEW YORK GRAPHIC—

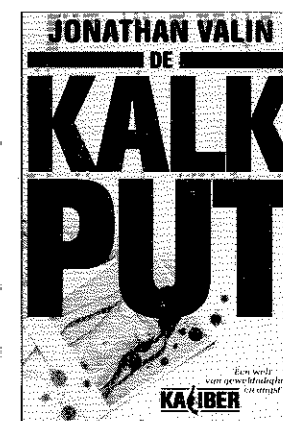
232 pagina's / f12,50

'Een van de beste politieromans die ik in lange tijd gelezen heb'

—HAARLEMS DAGBLAD—

280 pagina's / f12,50

'Dit is een van de rauwste maar ook overtuigendste private eye - thrillers'

—PUBLISHERS WEEKLY—

240 pagina's / f12,50

'Als thriller een winnaar - en aan de finish een verrassende wending'

—SUNDAY TIMES—

256 pagina's / f12,50

Nu verkrijgbaar in

KAIBER
ALTIJD RAAK

boekhandel en kiosk

Kijk uit je Doppen

Janwillem van de Wetering heeft al eerder slechte boeken geschreven, maar zijn eerste stripverhaal **Moord op afstand** (W&L Boeken, 25,-) is werkelijk het dieptepunt in zijn carrière. Samen met de Amerikaanse tekenaar **Paul Kirchner** probeerde Van de Wetering een ander soort strip te maken, een ander soort detectiveverhaal te realiseren. Met het genoemde resultaat.

Paul Kirchner is vermoedelijk een vriend van Van de Wetering. Eerder verscheen van hem een bundel verhalen die hij voor **Heavy Metal** had getekend en die bekend staan om hun bizarre en geestverruimende karakter. Het voorwoord was door Van de Wetering geschreven. Nu heeft de auteur voor het scenario en de tekst gezorgd.

Aan de Amerikaanse Oostkust, in Maine waar de auteur woont, wordt een moord gepleegd met hulp van een radiografisch bestuurd vliegtuigje. Het slachtoffer is een onsympathieke industrieel die een vervuulende fabriek wilde neerzetten in dit idyllische stukje natuur. Hoewel... idyllisch? Aan de kust wonen in ruime landhuizen allerlei vreemde verdachten. De manier waarop zij geïntroduceerd worden is tekenend. Niets wordt aan de verbeelding overgelaten. De dames en heren worden grondig beschreven in het gebrekkige Nederlands dat Van de Wetering proza immer kenmerkt. Het is een saaie opsomming. En dan komt een saaie FBI-agent die niet meer is dan een cloon van de stereotiepe FBI-agent het mysterie oplossen. Inmiddels hebben de pretenties van de makers groteske vormen aangenomen. Hier wordt Grote Kunst, Diepgaande Psychologie bedreven, terwijl een verlopen acteur, een gesceesde strip-teasedanser, een corrupte sheriff en nog enige de zulken onder de loop genomen. De lezer signaleert slechts clichés.

Tekenaar Kirchner lijkt zich in eerste instantie aan deze clichématigheid te onttrekken. Hij is weliswaar een middelmatig artiest met een slecht en statisch gevoel voor anatomie, maar zijn spectaculaire paginacomposities boeien aanvankelijk wel. Aardig is ook dat je denkt in de figuren bekende mensen uit de Amerikaanse showwereld te herkennen. De composities, vol strikte symmetrie en repeterende beelden, voegen echter niets aan het verhaal toe. Het is inhoudsloos manierisme.

Inhoudsloos, daarmee valt **Moord op afstand** in één woord te beschrijven. De ontknopning, waarin Nazistische ideeën een grote rol spelen, komt plotseling uit de lucht vallen. Het gebrek aan spanning is totaal en dat is de grootste fout die thrillerauteurs kunnen maken. Van de Wetering zou dat toch langzamerhand moeten weten. Het is eigenlijk jammer dat het boek zo luxe is uitgegeven, met een harde koft, stofomslag en zwaar papier. Je kunt het nu niet eens meer met goed fatsoen in de prullemand deponderen. Als curiositeit voeg ik het daarom toch maar aan mijn verzameling toe.

Martijn Daalder

THRILLERS & DETECTIVES BESTELFORMULIER

Stuur onderstaande boeken aan:

NAAM: _____

ADRES: _____

PLAATS: _____

	SCHRIJVER	TITEL & PRIJS
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

bedrag boeken

extra voor verpakking en verzending

totaal

Kosten van verpakking en verzending zijn:

voor bestellingen

tot f 25,—: f 3,50

tussen f 25,— en f 50,—: f 2,75

boven f 50,—: f 2,—

De bestelling wordt via de PTT bij u bezorgd

NB: Alle boeken zijn ook gewoon via iedere boekwinkel te koop

Als betaling heb ik bijgesloten een girobetaalkaart/een betaalcheque tnv Thrillers & Detectives, Amsterdam

S I G N A L E M E N T

Thrillers & Detectives verschijnt 5 maal per jaar, in januari, maart, juni, september en november. Een abonnement voor 5 nrs. kost f 14,75, over te maken op postgiro 5013940 tnv Verzenden-boekhuis De Thriller te Amsterdam. Het gaat dan met het eerstvolgende nr. in.

Voor België kost een abonnement 375 fr. (incl. porto). Betaling dient vooraf te geschieden op PCR 000-0592006-15 tnv Boekhandel Walry, Zwijnaardse steenweg 6, 9000 Gent. Via deze boekhandel zijn ook losse nrs. te koop voor 75 fr. (excl. porto).

Voorgaande nrs. zijn te verkrijgen door overmaking van f 4,50 per nr. (incl. extra porto). Sommige nrs. zijn uitsluitend nog als fotokopie te krijgen. Geef aan als men dat niet wenst.

Alle boeken die in Thrillers & Detectives worden besproken, zijn in iedere boekhandel te krijgen en desgewenst ook via Thrillers & Detectives leverbaar. De bestelbon op deze pagina kan daarvoor (als voorbeeld) dienen.

Een abonnement dient vooruit te worden betaald. Maak hiervoor zoveel mogelijk gebruik

van de toegezonden acceptgiro. Het zenden van een rekening kost f 1,25 aan administratiekosten.

In Nederland is Thrillers & Detectives op diverse plaatsen los te koop. De prijs per nummer wordt door de wederverkoper vastgesteld met een minimum van f 3,75.

Aan dit nummer werkten mee: Marianne Bernard, Martijn Daalder, Frits Hoorweg, Hans Knechtmans, Rosalie Kommers, Hans Kooijman, Coefje Leeman, Martin Lodewijk, Jacques Post, Caro Sicking, Ed Schilders, Gert-Jan Thomassen, Bert Vuijsje, Wim Voster en Rob van 't Wel

Eindredactie: Theo Capel
Vormgeving: Steye Raviez
Grafische verzorging: GCA Drukwerk

Alle correspondentie te richten aan: Thrillers & Detectives, p/a Nic. Maesstraat 139hs, 1071 PX Amsterdam

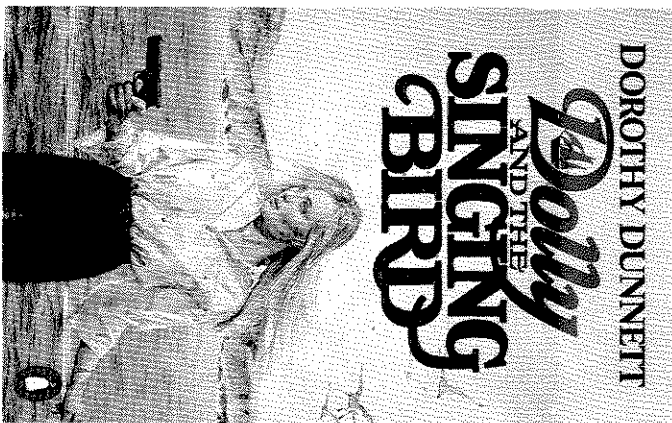
VD: importeur van Ditmar
NL: importeur Nilsson & Lamm

In het maartnummer: Spenser, een modieuze, maar keiharde privé-detective

Kort Amerikaans

Sinds enkele jaren heeft Penguin de uniforme opzet van zijn omslagen losgelaten en probeert net als elke andere pocketuitgever met gevarieerde omslagen de lezer te trekken.

De Dolly-reeks is knap verwarrend. Je denkt al gauw dat Dolly, een dolle damesdetective is, maar de achterkant leert dat het om een zeiljacht gaat. Weliswaar staat er steeds een dame in het middelpunt, maar die verschilt per deel van deze serie-detective. Het zijn boeken die ogen als de Margriet of Libelle, maar ze vereisen heel wat meer om door te komen dan het gemiddelde vrouwenblad.

Titel	Thema	Sex	Geweld	Opvoedende waarde	Oordeel
Elizabeth Daly <i>And dangerous to know</i> Bantam, VD, 12,75	Wie vermoorde vermeende erfgename?	De grote afwezige	Pistoolschoten doen discreet hun werk	Amerika is zeker geen klassenloze maatschappij	Harterige puzzeldetective (TC)
Dorothy Dunnell <i>Dolly and the singing bird</i> Penguin, NL, 13,65	Coloratursopraan maakt bootreisje	Ondanks veel gezonde mannen en vrouwen bij elkaar komt het er niet van	De hoge C als ergste marteling	Welke juwelen en parfum bij elkaar passen	Uitsluitend geschikt voor beter opgeleide vrouwen (TC)
Dorothy Dunnell <i>Dolly and the bird of paradise</i> Penguin, NL, 13,65	Make-up artieste reist in het Caraïbisch gebied	Het lijkt wel of sex iets smerigs is	Het geklets houdt maar niet op	Meer, veel meer, dan reisgidsen vermelden	Alleen assertieve vrouwen komen hier doorheen (TC)
Elmore Leonard <i>La brava</i> Avon, VD, 16,65	Ex-geheim agent haalt kastanjes uit het vuur voor filmster	Menig potje	Zeer gevarieerd	Liefde maakt niet blind	Spannend en humoristisch (HKO)
Elmore Leonard <i>The switch</i> Bantam, VD, 12,75	Kidnapping van huisvrouw eindigt in verarring	Matresse van echtgenoot doet het niet zwarte ontvoerder	Eén schietpartij, verder vooral gepraat	Zakenmensen blijken soms gewetenlozer dan boeven	Redelijk werkje van in Amerika overschat auteur (BV)
Frank Parrish <i>Bait on the hook</i> Sphere, VD, 12,30	Succesvolle stropoer wordt gecharterd door kind	Stropoer is onwetsbaarbaar en maakt daarvan gebruik	Er wordt met mate geschoten en gevochten	Leuke beschrijving van de country-side	Geestig, maar plor is te vergezocht (FH)
Anthony Price <i>Gunner Kelly</i> Granada, VD, 13,60	Gepensioneerde Engelse generaal komt om het leven	Harde mannen onder elkaar en dus niet	Er vallen schoten	Alles over introspectie	Traag en climax wordt te vroeg zichtbaar (WV)
Patricia Wentworth <i>The Catharine wheel</i> Coronet, VD, 12,30	Miss Silver lost moord op tijdens familiereünie	Nee, maar het scheelt weinig	Een paar cleane moorden	Netjes wachten voor een stoplicht kan ook fataal zijn	Gezellig vakwerk voor oudere dames (HKO)
Patricia Wentworth <i>The key</i> Coronet, VD, 12,30	Miss Silver op zoek naar moordenaar van geleerde	Romantische kussen	Ben streekwond en enig geworstel	Van je familie moet je het niet hebben	Aardig, maar weinig vaart (HKO)